

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

DLA GMINY STARE POLE NA LATA 2025-2028

Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2029-2032

09 PAŹDZIERNIKA 2025

ZAMAWIAJĄCY:

Gmina Stare Pole
ul. Marynarki Wojennej 6
82-220 Stare Pole

WYKONAWCA:

Envico Solutions
ul. 11 Listopada 47/14
07-200 Wyszaków
Tel: +48 517 621 901
E-mail: samorzady@envico.com.pl
www.envico.com.pl

AUTOR OPRACOWANIA:

Mgr inż. Mateusz Puścian

Mateusz Puścian
.....

Mgr. inż. Krystian Rachubka

Krystian Rachubka
.....

Mgr inż. Wioletta Kucharczyk

Kucharczyk Wioletta
.....

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	5
Spis rysunków.....	8
Spis tabel	8
Spis wykresów	9
Wykaz skrótów	10
1. Wstęp	11
2. Streszczenie.....	12
3. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	14
4. Charakterystyka Gminy Stare Pole.....	18
4.1.Położenie geograficzne	18
4.2.Sytuacja demograficzna	20
4.3.Sytuacja gospodarcza	22
4.4.Zabytki	24
4.5.Warunki klimatyczne.....	25
4.6.Infrastruktura techniczna	26
4.6.1.System gazowy	26
4.6.2.System ciepłowniczy	27
4.6.3.System elektroenergetyczny	27
5. Ocena aktualnego stanu środowiska Gminy Stare Pole	29
5.1.Ochrona klimatu i jakości powietrza	29
5.1.1.Jakość powietrza atmosferycznego	29
5.1.2.Zagadnienia horyzontalne	33
5.1.3.Podsumowanie.....	34
5.1.4.Analiza SWOT	34
5.2.Gospodarowanie wodami	35

5.2.1.Wody powierzchniowe.....	35
5.2.2.Wody podziemne	37
5.2.3.Susze.....	39
5.2.4.Zagadnienia horyzontalne	40
5.2.5.Podsumowanie	40
5.2.6.Analiza SWOT	41
5.3.Gleby	41
5.3.1.Zagadnienia horyzontalne	42
5.3.2.Podsumowanie	43
5.3.3.Analiza SWOT	43
5.4.Zasoby geologiczne	44
5.4.1.Zagadnienia horyzontalne	44
5.4.2.Podsumowanie	44
5.4.3.Analiza SWOT	45
5.5.Zasoby przyrodnicze	45
5.5.1.Formy ochrony przyrody	45
5.5.2.Zagadnienia Horyzontalne	49
5.5.3.Podsumowanie	50
5.5.4.Analiza SWOT	51
5.6.Gospodarka wodno-ściekowa	51
5.6.1.Sieć wodociągowa	51
5.6.2.Sieć kanalizacyjna	53
5.6.3.Jakość wód powierzchniowych	54
5.6.4.Jakość wód podziemnych	56
5.6.5.Zagadnienia horyzontalne	57
5.6.6.Podsumowanie	57

5.6.7. Analiza SWOT	58
5.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	58
5.7.1. Zagadnienia horyzontalne	61
5.7.2. Podsumowanie	62
5.7.3. Analiza SWOT	62
5.8. Zagrożenia hałasem	62
5.8.1. Zagadnienia horyzontalne	66
5.8.2. Podsumowanie	66
5.8.3. Analiza SWOT	67
5.9. Pola elektromagnetyczne	67
5.9.1. Zagadnienia horyzontalne	69
5.9.2. Podsumowanie	70
5.9.3. Analiza SWOT	70
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	70
5.10.1. Zagadnienia horyzontalne	71
5.10.2. Podsumowanie	71
5.10.3. Analiza SWOT	72
6. Podsumowanie efektów realizacji dotychczas realizowanych działań na rzecz ochrony środowiska	73
7. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	74
8. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość z realizacji Programu Ochrony Środowiska ..	78

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Stare Pole na tle powiatu malborskiego i województwa pomorskiego.....	19
Rysunek 2. Linie energetyczne na tle gminy Stare Pole	28
Rysunek 3. Podział województwa pomorskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza	29
Rysunek 4. Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na tle gminy Stare Pole	35
Rysunek 5. Mapa zagrożenia powodziowego gminy Stare Pole	36
Rysunek 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na tle gminy Stare Pole	38
Rysunek 7. Główne zbiorniki wód podziemnych na tle gminy Stare Pole	39
Rysunek 8. Położenie gminy Stare Pole na tle Obszaru Chronionego Krajobrazu	46
Rysunek 9. Pomniki przyrody na tle gminy Stare Pole	48
Rysunek 10. Granice gminy Stare Pole na tle korytarzy ekologicznych	49
Rysunek 11. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na tle gminy Stare Pole	69

SPIS TABEL

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w gminie Stare Pole w roku 2024.....	23
Tabela 2. Wykaz zabytków na terenie gminy Stare Pole	24
Tabela 3. Klasyfikacja strefy pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.....	31
Tabela 4. Klasyfikacja strefy pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin.....	31
Tabela 5. Charakterystyka JCWPd nr 19,16,18 i 30.....	37
Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Stare Pole	41
Tabela 7. Struktura lasów na terenie gminy Stare Pole	45
Tabela 8. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Stare Pole.....	47
Tabela 9. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Stare Pole w latach 2017-2024.....	53
Tabela 10. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych.....	55
Tabela 11. Klasyfikacja stanu czystości jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Stare Pole.....	56

Tabela 12. Stan ekologiczny jednolitych części wód podziemnych	56
Tabela 13. Odpady odbierane z nieruchomości z rozbiorem na poszczególne frakcje	59
Tabela 14. Odpady zbierane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów	62
Tabela 15. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} – powiat malborski	64
Tabela 16. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N – powiat malborski	65
Tabela 17. Wskaźnik monitorowania efektów realizacji związanych z ochroną środowiska w gminie Stare Pole	73
Tabela 18. Cele, kierunki interwencji i zadania	76
Tabela 19. Harmonogram zadań własnych wraz z ich finansowaniem	77

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności na terenie gminy Stare Pole w latach 2017–2024	20
Wykres 2. Ruch naturalny na terenie gminy Stare Pole w latach 2017–2024	21
Wykres 3. Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie gminy Stare Pole	21
Wykres 4. Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały w gminie Stare Pole latach 2017–2024	22
Wykres 5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Stare Pole w latach 2017–2024	23
Wykres 6. Sieć gazowa na terenie gminy Stare Pole w latach 2017-2024	27
Wykres 7. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej i wskaźnik zwodociągowania gminy Stare Pole w latach 2017-2024	52
Wykres 8. Zużycie wody ogółem na 1 mieszkańca w m^3 gminy Stare Pole w latach 2017–2024	52
Wykres 9. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania gminy Stare Pole w latach 2017–2024	53

WYKAZ SKRÓTÓW

ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BDL	Bank Danych Lokalnych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
ISOK	Informatyczny System Osłony Kraju
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPD	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NPPDL	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OSCR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OSO	Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków
OZE	Odnawialne źródła energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
PIG PIB	Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PWIS	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
SOO	Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk
SUW	Stacja Uzdatniania Wody
SWOT	Technika służąca do porządkowania i analizy informacji
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPGO	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
WSSE	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
ZDR	Zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

1. WSTĘP

Sporządzenie niniejszego Programu jest wypełnieniem dyspozycji przepisów prawa. Najwyższy imperatyw stanowi art. 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., nakazujący władzom publicznym prowadzenie polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Norma ta została rozwinięta w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), która w art. 17 i 18 zobowiązuje organ wykonawczy gminy do sporządzenia, a Radę Gminy do uchwalenia programu ochrony środowiska.

Program przyjmowany jest uchwałą Rady Gminy po zaopiniowaniu przez odpowiednie jednostki (Zarząd Powiatu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego) i przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Program Ochrony Środowiska jest podstawowym dokumentem pozwalającym na koordynację działań związanych z ochroną środowiska na terenie gminy. Znajdują się w nim szczegółowe cele i zadania, jakie stoją przed gminą i innymi podmiotami w odniesieniu do ochrony środowiska. Zdefiniowane cele i zadania są przygotowane w taki sposób, by w jak najwyższym stopniu były wykonalne z zastosowaniem założeń zrównoważonego rozwoju.

Realizacja zaplanowanych w Programie zadań wymaga koordynacji pomiędzy sektorami administracji, przedsiębiorstw oraz nauki, a także włączenia społeczeństwa w proces dbałości o środowisko.

Znajdują się w nim zapisy związane z działaniami profilaktycznymi, które mają za zadanie przeciwdziałać potencjalnym zagrożeniom w przyszłości. Przygotowane zestawienie wytycznych pozwoli na dążenie do poprawy stanu środowiska w gminie i ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko. Dzięki programowi zwiększy się ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Oprócz kwestii ochrony środowiska Program porusza również problematykę nasilających się zmian klimatycznych oraz wyznacza kierunki adaptacji. Obowiązek ich określenia na poziomie regionalnym nakłada *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA 2020).

2. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem, którego obowiązek opracowania został nałożony na organ wykonawczy gminy przez ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). Struktura i zawartość dokumentu została opracowana według Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska 2 września 2015 r.

Nadrzędnym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest sprecyzowanie działań, jakie można przedsięwziąć w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Zadania stawiane przed jednostką samorządu terytorialnego pokrywają się z założeniami podstawowej dokumentacji programowej i strategicznej. Program Ochrony Środowiska jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania ochroną środowiska na szczeblu gminnym. Stanowi pomost między konkretnymi działaniami a dokumentami, które dotyczą ekologii.

Podczas opracowania programu ochrony środowiska zastosowano model D-P-S-I-R (siła sprawcza – presja – stan – wpływ – reakcja), który został opracowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Zgodnie z modelem zjawiska społeczne i gospodarcze prowadzą do wywierania presji na środowisko. W konsekwencji zmiane ulega stan środowiska. Środowisko ma bezpośredni wpływ na ekosystemy oraz na gospodarkę. Wpływ ten wyzwała społeczną i polityczną reakcję, która kształtuje pośrednio lub bezpośrednio poszczególne elementy modelu.

Opis stanu środowiska został uzupełniony o opis przyczyn takiego stanu oraz wpływu środowiska na życie gospodarcze i społeczne. Oceny stanu środowiska dokonano z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji, są to kolejno:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.
2. Gospodarowanie wodami.
3. Gleby.
4. Zasoby geologiczne.
5. Zasoby przyrodnicze.
6. Gospodarka wodno-ściekowa.
7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

8. Zagrożenia hałasem.
9. Pole elektromagnetyczne.
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Ponadto w każdym z powyższych obszarów interwencji szczegółowo przedstawiono wyniki analizy SWOT, a zatem mocne strony gminy, przyczyniające się do pozytywnych aspektów obecnego stanu środowiska i słabe, wymagające zmian, a przez to interwencji zmierzających do poprawy stanu obecnego, wskazano również potencjalne zagrożenia, jakie w przyszłości mogą być szkodliwe, a którym można i trzeba przeciwdziałać. Ponadto uwzględniono zagadnienia horyzontalne, tj. adaptację do zmian klimatu, monitoring środowiska i nadzwyczajne zagrożenia środowiska oraz działania edukacyjne.

W celu określenia stopnia zaawansowania realizacji zamierzonych działań, do poszczególnych zadań sprecyzowano wskaźniki. Pomogą one monitorować, w jakim stopniu założenia z Programu Ochrony Środowiska są już wykonane, a jakie należy udoskonalać.

Wskazane w Programie Ochrony Środowiska cele i kierunki, a także konkretne zamierzenia inwestycyjne im przypisane są spójne, zarówno z krajowymi, jak i wojewódzkimi programami, strategiami i planami w zakresie ochrony środowiska. Odzwierciedlają obecne trendy w zakresie jego ochrony, które przyczynią się także do realizacji polityk krajowych. Spójność z dokumentami strategicznymi i programami została opisana w rozdziale 3.

3. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI

Obecnie polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o strategię rozwoju, programy i dokumenty programowe, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.). W związku z tym, dokumentami, na których oparty został tworzony Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stare Pole na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032 są:

1. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.: bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności, badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- a) 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
 - b) 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
 - c) wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
 - d) redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.
2. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności:
- a) Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.
3. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.):
- a) Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
 - b) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport,

- c) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia,
 - d) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko.
4. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:
- a) Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I),
 - b) Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II),
 - c) Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III),
 - d) Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV),
 - e) Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V).
5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku:
- a) Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
 - b) Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030:
- a) Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.
7. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku:
- a) Rozwój odnawialnych źródeł energii.
8. Program ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2021-2030, wraz z perspektywą do 2035 r:
- a. Klimat i jakości powietrza – cele:
 - Poprawa jakości powietrza,
 - Adaptacja do zmian klimatu,
 - Wspieranie transformacji energetycznej.
 - b. Zagrożenie hałasem – cele:
 - Poprawa klimatu akustycznego.
 - c. Pola elektromagnetyczne – cel:

- Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

d. Gospodarowanie wodami – cele:

- Czyste wody i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe,
- Zabezpieczenia przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej,
- Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz rozwój błękitnozielonej infrastruktury.

e. Gospodarka wodno-ściekowa - cele:

- Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa.

f. Zasoby geologiczne – cele:

- Optymalizacja i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż.

g. Gleby – cele:

- Przywrócenie i utrzymanie dobrego stanu gleb.

h. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele:

- Racjonalna gospodarka odpadami.

i. Zasoby przyrodnicze – cele:

- Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej.

j. Zagrożenie poważnymi awariami – cel:

- Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja skutków.

9. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Malborskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028:

a. Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza oraz zmniejszenie zagrożenia hałasem.

Cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Cel: Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu.

b. Obszar interwencji: Pole elektromagnetyczne.

Cel: Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych.

c. Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami.

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Cel: Ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych.

d. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa.

Cel: Zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo-gospodarczych.

e. Obszar interwencji: Zasoby geologiczne.

Cel: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych.

f. Obszar interwencji: Gleby.

Cel: Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb.

g. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami.

Cel: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym polegająca na zapobieganiu powstawiania odpadów, przygotowaniu do ponownego użycia, recyklingu i innych metodach odzysku oraz zmniejszenia poziomu składowania masy odpadów komunalnych.

h. Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze

Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych

i. Zagrożenie poważnymi awariami.

Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi.

j. Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna.

Cel: Świadome społeczeństwo w zakresie ochrony środowiska.

10. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole.

4. CHARAKTERYSTYKA GMINY STARE POLE

4.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Stare Pole jest gminą wiejską położoną w województwie pomorskim, w powiecie malborskim, we wschodniej części Żuław Wiślanych. Gmina Stare Pole podzielona jest na 13 sołectw. Łączna powierzchnia gminy wynosi 79,72 km² ¹.

Gmina Stare Pole położona jest we wschodniej części powiatu malborskiego i graniczy z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego:

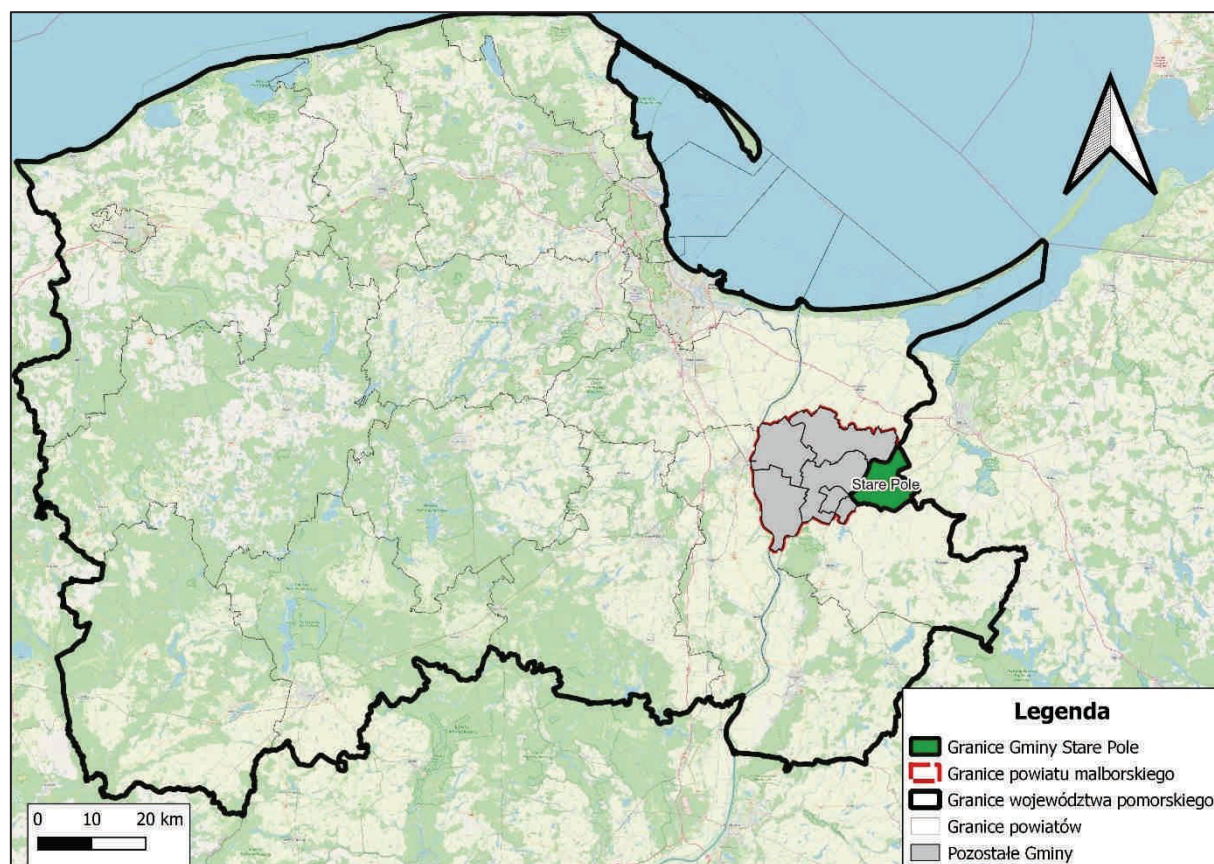
- Od północy z gminą wiejską Dzierżgoń (powiat sztumski),
- Od północnego wschodu z gminą wiejską Gronowo Elbląskie (powiat elbląski),
- Od wschodu z gminą miejsko-wiejską Nowy Dwór Gdański (powiat nowodworski),
- Od południowego zachodu z miastem Malbork,
- Od południa z gminą wiejską Malbork (powiat malborski),
- Od południowego wschodu z gminą wiejską Markusy (powiat elbląski),
- Od zachodu z gminą miejsko-wiejską Nowy Staw (powiat malborski),
- Od północnego zachodu z gminą wiejską Sary Targ (powiat sztumski).

Odległość od siedziby gminy – miejscowości Stare Pole, do miasta wojewódzkiego – Gdańska, wynosi ok. 48 km w linii prostej.

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego² gmina Stare Pole znajduje się w prowincji Pojezierza Południowo bałtyckiego, a dokładniej w mezoregionie Pojezierza Starogardzkiego.

¹ Urząd Gminy Stare Pole

² Podział fizyko-geograficzny Polski wg Kondrackiego

Rysunek 1. Położenie gminy Stare Pole na tle powiatu malborskiego i województwa pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne

Przez gminę Stare Pole przebiegają:

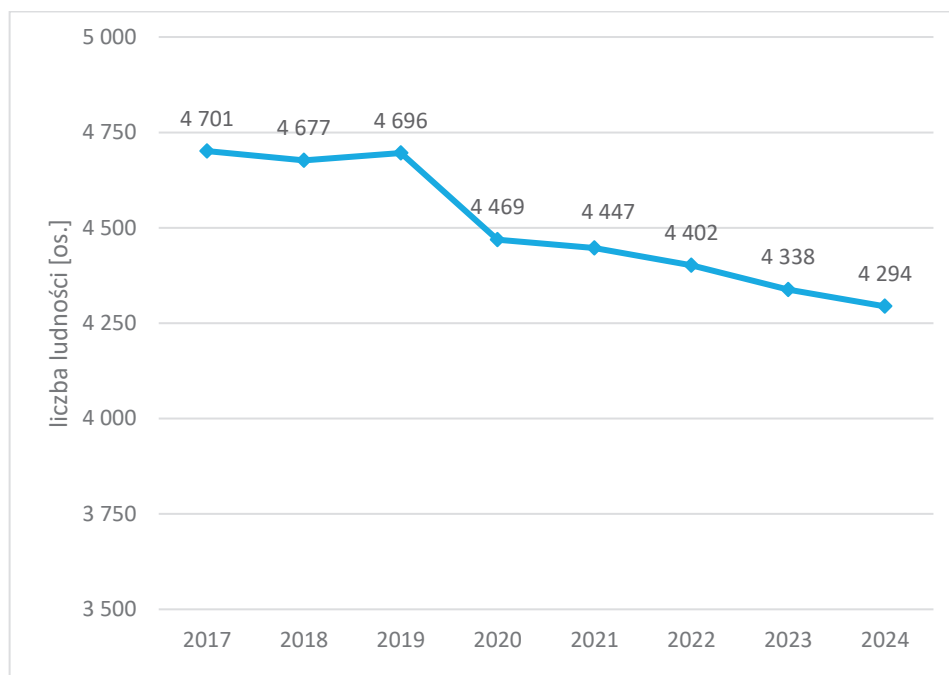
- droga krajowa nr 22;
- linia kolejowa nr 204 o znaczeniu państwowym;
- międzynarodowa droga wodna rzeki Nogat E70 – z ponadregionalnymi śródlądowymi szlakami wodnymi – kajakowym i żeglarskim;
- międzyregionalna trasa rowerowa nr 17 „Szlak Menonitów” Gdańsk – Malbork – Stare Pole – Szaleniec – woj. warmińsko-mazurskie do Elbląga
- subregionalna trasa rowerowa nr 20 (w realizacji) odcinek Malbork – Stare Pole – Elbląg
- szlak pieszy (zielony) „Szlak Żuławski” – Stare Pole – Fiszewo – Gronowo Elbląskie
- napowietrzne i podziemne (kablowe) linie wysokiego napięcia 110 kV.
- gazociąg wysokiego ciśnienia³.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

4.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Z Danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że na przestrzeni ostatnich lat liczba ludności na terenie gminy Stare Pole zmalała.

W 2024 kobiety stanowiły 50,3 % mieszkańców (2159 kobiet), a mężczyźni 49,7 % (2135 mężczyzn). Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 54,1 osób na 1 km² ⁴.

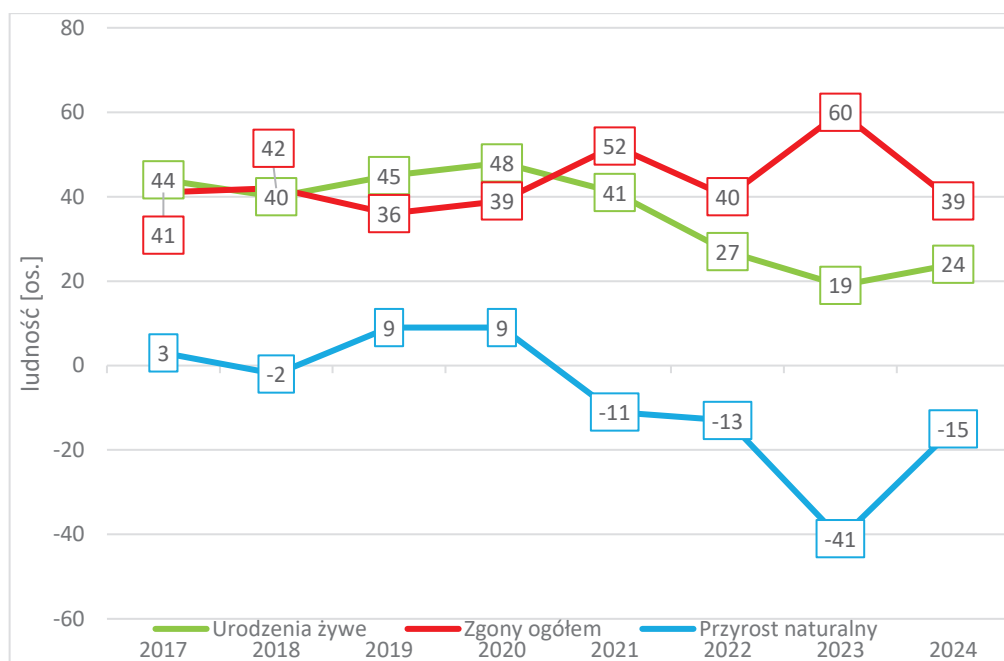
Wykres 1. Liczba ludności na terenie gminy Stare Pole w latach 2017–2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2017-2024 w gminie odnotowuje się trend zmiany dotyczący przyrostu naturalnego z dodatniego, na ujemny (w ostatnich 5 latach liczba urodzeń była mniejsza od liczby zgonów)⁵.

⁴ Bank Danych Lokalnych, GUS

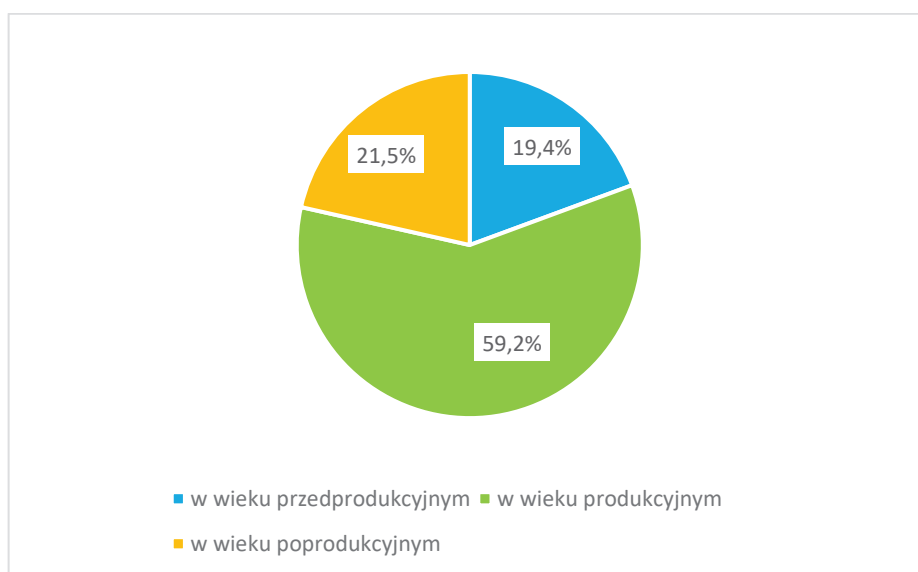
⁵ Bank Danych Lokalnych, GUS

Wykres 2. Ruch naturalny na terenie gminy Stare Pole w latach 2017–2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pod względem struktury wiekowej, w gminie Stare Pole przeważa ludność w wieku produkcyjnym (ponad 59,2%). Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) stanowią 19,4 %, natomiast w wieku poprodukcyjnym (po 65 roku życia) 21,5 % ogółu ludności. Współczynnik obciążenia demograficznego, czyli liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił w 2024 roku 69,1. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w gminie Stare Pole w 2024 roku wyniósł 101⁶.

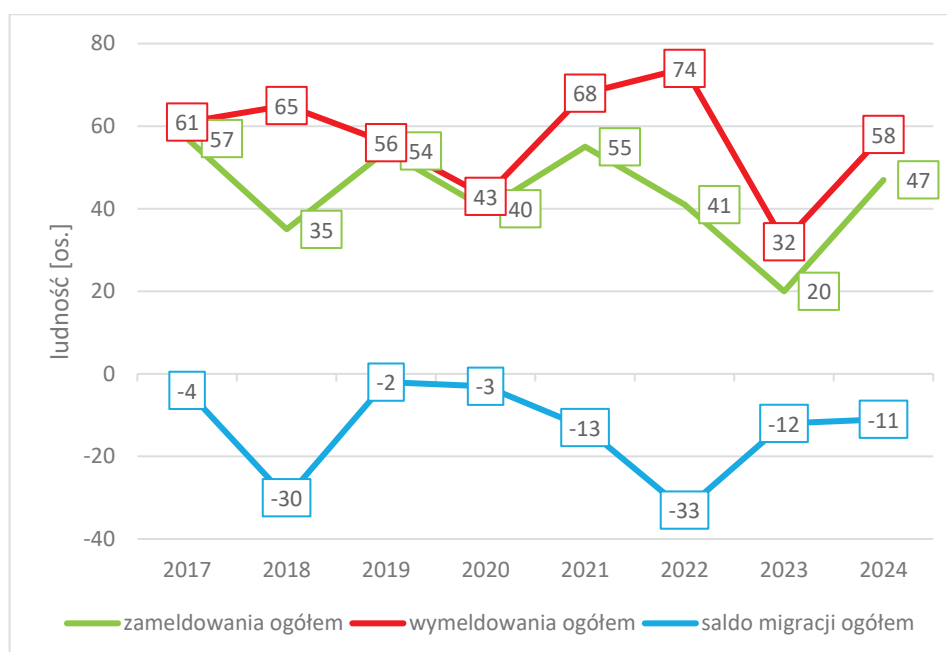

Wykres 3. Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie gminy Stare Pole

⁶ Bank Danych Lokalnych, GUS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Porównując liczbę zameldowań w gminie Stare Pole w roku 2017, z rokiem 2024, to liczba ta spadła o 10 osób, spadła również liczba wymeldowań – o 3 osoby. Saldo migracji przez całą część analizowanego okresu przyjmują wartości ujemne – co oznacza, że było więcej wymeldowań, niż zameldowań na terenie gminy⁷.

Wykres 4. Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały w gminie Stare Pole latach 2017–2024

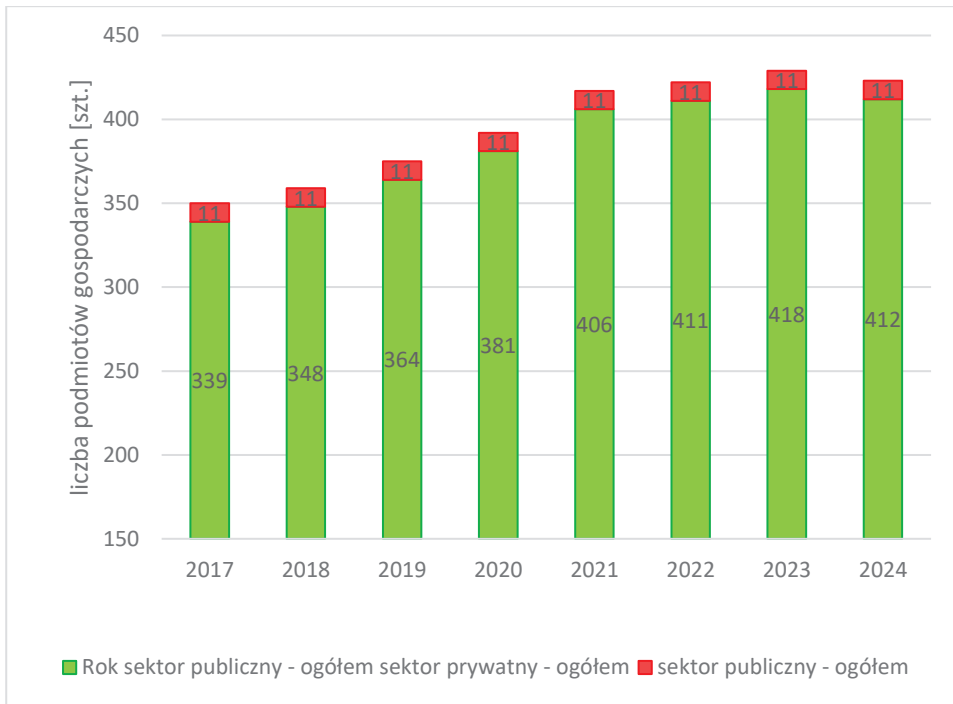
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.3. SYTUACJA GOSPODARCZA

W gminie Stare Pole w 2024 roku zarejestrowanych było 423 podmioty gospodarki narodowej. Przeważają przedsiębiorstwa sektora prywatnego 412 (97,4%) – do sektora publicznego przynależy jedynie 11 instytucji (2,6%).

W 2024 roku liczba podmiotów gospodarczych w gminie Stare Pole, wg danych GUS, wzrosła o 73 przedsiębiorstw względem roku 2017. Wzrost liczby przedsiębiorstw w gminie może znacząco wpłynąć na jej rozwój gospodarczy.

⁷ Bank Danych Lokalnych, GUS

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Stare Pole w latach 2017–2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na tle wszystkich działalności zdecydowanie wyróżniają się sekcje: G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle) – 89 podmiotów, F (budownictwo) – 86 podmiotów oraz C (przetwórstwo przemysłowe) – 52 podmioty. Jeśli chodzi o sektor publiczny, to 3 z 11 jednostek gospodarczych należy do sekcji P (edukacja).

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w gminie Stare Pole w roku 2024

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2024	
		Sektor prywatny	Sektor publiczny
Sekcja A	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	17	-
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	-	-
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	52	-
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	-
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	-	-
Sekcja F	Budownictwo	86	-

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2024	
		Sektor prywatny	Sektor publiczny
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	89	-
Sekcja H	Transport i działalność magazynowa	41	-
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	9	-
Sekcja J	Informacja i komunikacja	5	-
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4	-
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	13	1
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20	1
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	13	-
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3	2
Sekcja P	Edukacja	3	3
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14	2
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	2
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa	38	-
łącznie		412	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.4. ZABYTKI

Dziedzictwem kulturowym gminy są przede wszystkim obiekty architektoniczne. Poniżej przedstawiono spis budynków, które zostały wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Tabela 2. Wykaz zabytków na terenie gminy Stare Pole

Lp.	Miejscowość	Funkcja	Nazwa	Chronologia	Nr rej.
1.	Klecie	dom	dom podcieniowy nr 4, mur. /szach.	1750, pocz. XIX, XX	A-179 z 8.04.1960
2.	Kławkki	dom	dom podcieniowy nr 8, drewn.	k. XVIII, 1839	A-278 z 19.12.1961
			kościół pw. św. Barbary	XIV-XV	A-172 z 30.05.1957

Lp.	Miejscowość	Funkcja	Nazwa	Chronologia	Nr rej.
3.	Krzyżanowo	zespół kościoła parafialnego	cmentarz (nieczynny)	-	A-172 z 30.06.1994
			dzwonnica, drewn.	1 poł. XIX	
			ogrodzenie z bramą	-	
4.	Stare Pole	zespół kościoła ewangelickiego	kościół, ob. rzym.-kat., fil. pw. Matki Boskiej Królowej Polski	1879	A-1393 z 20.07.1993
			cmentarz ewangelicki, ob. rzym.-kat.	po 1638, XIX-XX	
			dzwonnica mur. - drewn.	2 poł. XIX	
			kaplica-mauzoleum	1912	
		pocztą	ul. Sienkiewicza 5	k. XIX	A-1538 z 24.05.1995
		budynek gospodarczy	-	-	
		ogrodzenie	-	-	
		zespół cukrowni	zespół cukrowni, ul. Marynarki Wojennej 2	1880, 1890-1940	A-1358 z 18.11.1991
5.	Szaleniec	cmentarz	cmentarz menonicki	XVIII / XIX	A-1245 z 15.08.1988
6.	Złotowo	dom	dom podcieniowy nr 24 (d.16), mur. -szach.	k. XVIII	A-73 z 30.05.1957
7.	Królewó	kościół	kościół pw. św. Mikołaja	1820-21	A-1457 z 27.05.1994
		cmentarz	cmentarz	-	A-1457 z 27.05.1994
		kapliczka	kapliczka przydrożna	XVI	A-837 z 24.04.1975

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

4.5. WARUNKI KLIMATYCZNE

Gmina Stare Pole położona jest w południowo-wschodniej części województwa pomorskiego, na obszarze Żuław Wiślanych, co wpływa na jej specyficzne warunki klimatyczne. Panuje tu klimat umiarkowany przejściowy z wyraźnymi wpływami klimatu morskiego. Zimy są zazwyczaj łagodne, a lata umiarkowanie ciepłe. Średnia roczna temperatura wynosi około 7–8°C, a roczna suma opadów kształtuje się na poziomie 550–600 mm. Charakterystyczna jest dość duża wilgotność powietrza oraz częste mgły, zwłaszcza

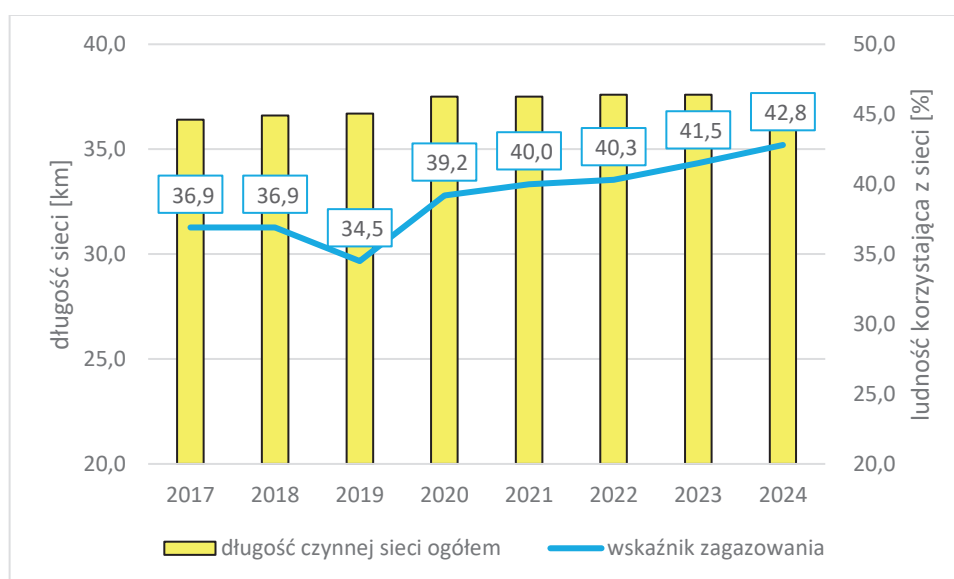
w okresie jesiennym. Dominują wiatry zachodnie i północno-zachodnie, typowe dla terenów nizinnych i otwartych. Warunki klimatyczne gminy sprzyjają rolnictwu, dzięki długiemu okresowi wegetacyjnemu oraz łagodnym zmianom temperatur, choć wymagają dobrze rozwiniętej sieci melioracyjnej z uwagi na możliwość nadmiernego uwilgotnienia gleb⁸.

4.6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.6.1. SYSTEM GAZOWY

Przez gminę Stare Pole przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia, a w obrębie miejscowości Stare Pole zlokalizowana jest stacja pomiarowo-redukcyjna gazu, z której wychodzą gazociągi średniego ciśnienia. Gaz ziemny gazociągami średniego ciśnienia doprowadzony jest do następujących miejscowości gminy: Stare Pole, Krzyżanowo, Królewo, Janówka, Krasnołęka. Operatorem sieci gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa PSG, Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku. Część mieszkańców korzysta z gazu z butli⁹.

W 2024 roku długość czynnej sieci gazowej wynosiła 37,6 km, a korzystało z niej 1836 osób¹⁰.

Wykres 6. Sieć gazowa na terenie gminy Stare Pole w latach 2017-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

¹⁰ Bank Danych Lokalnych, GUS

4.6.2. SYSTEM CIEPŁOWNICZY

Zaopatrzenie gminy Stare Pole w ciepło oparte jest głównie na indywidualnych źródłach ciepła: indywidualnych kotłowniach i systemach grzewczych. Obecnie, na terenie gminy nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy. Z racji na rozproszoną zabudowę nie ma w planach rozwoju przedsiębiorstw ciepłowniczych. W celach grzewczych najczęściej wykorzystywane są: energia elektryczna, gaz wysokometanowy i paliwa stałe: węgiel, miał węglowy, rzadziej ekogroszek i olej opałowy.

Kierunkami rozwoju zaopatrzenia w ciepło w gminie Stare Pole są przede wszystkim: zastępowanie węgla kamiennego innymi, mniej uciążliwymi źródłami energii, w tym biomasą, modernizacja kotłowni i urządzeń grzewczych czy stosowanie nowoczesnych indywidualnych źródeł energii, w tym kotłów nowej generacji oraz wymiana starych urządzeń grzewczych na nowe¹¹.

4.6.3. SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Na terenie gminy Stare Pole 100% mieszkańców korzysta z energii elektrycznej. Odbiorcy na terenie gminy zasilani są siecią linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV wychodzących z GPZ 110/15 kV Malbork- Wschód i doprowadzających energię do kilkudziesięciu stacji transformatorowych 15/ 04 kV¹². Do odbiorców energia przesyłana jest liniami niskiego napięcia 0,4 kV. Stan zaopatrzenia w energię elektryczną nie jest w pełni zadowalający. Występują przerwy w dostawie energii i spadki napięcia spowodowane znacznymi odległościami pomiędzy punktami zasilającymi (stacje transformatorowe 15/04 kV) jak i linie niskiego napięcia. Przez obszar gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV z korytarzem technicznym 40m (2x20 m) łącząca GPZ-y 110/15 kV Malbork-Wschód i Elbląg- przechodzi przez obręb Królewo, Kaczynos, Kaczynos Kolonia, i Stare Pole. Kablowo-napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV-wychodząca z GPZ 110/15 kV Malbork-Wschód, przechodząca przez obręb Królewo i dalej biegnąca przez rzekę Nogat w kierunku północno-zachodnim. Kablowa podziemna sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV-korytarz przebiega

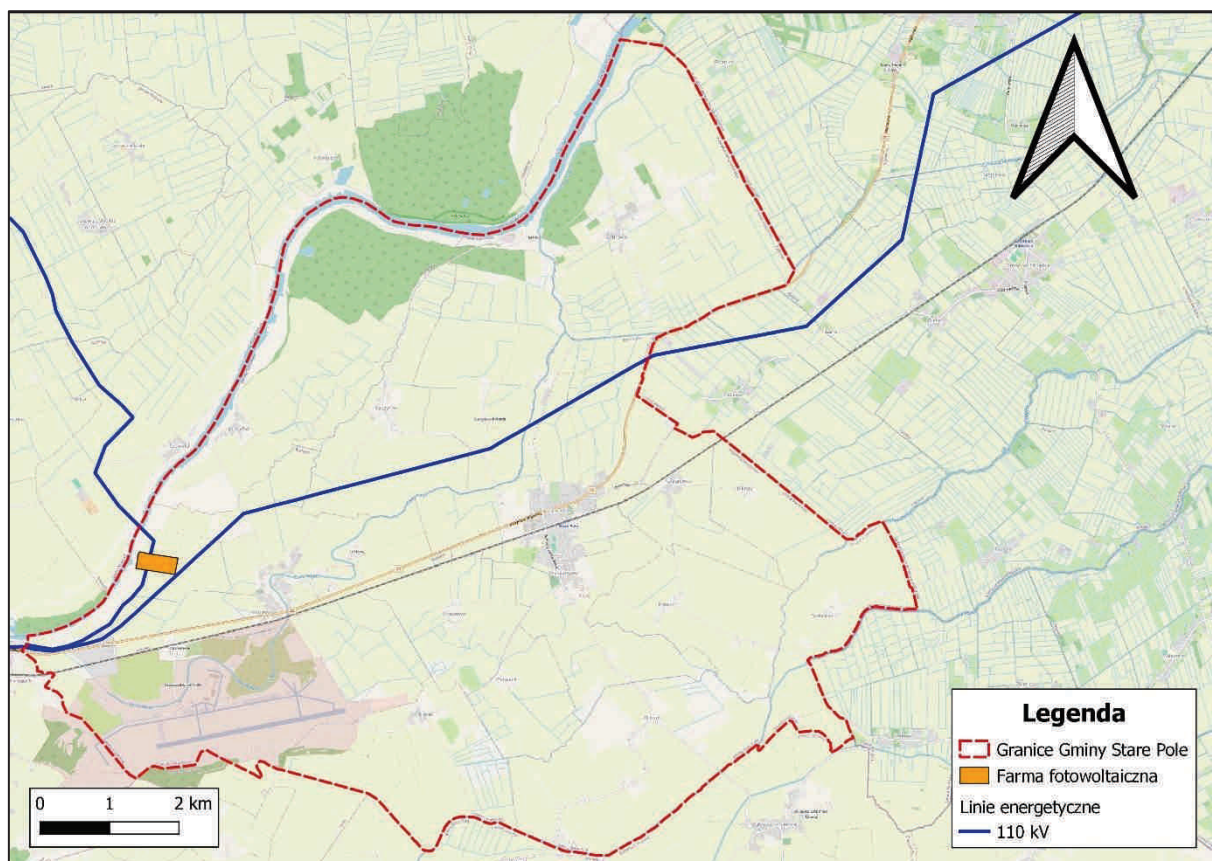
¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

¹² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

z północnego-zachodu w kierunku południowo-wschodnim przez obręby Janówka, Kaczynos, Stare Pole, Kraszewo, Krzyżanowo, Złotowo i Szaleniec¹³.

Na terenie działki ew. nr 293, obręb Królewo, znajduje się farma fotowoltaiczna o mocy do 100 kW¹⁴. Na terenie gminy wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii stanowi niewielki udział w ogólnym zapotrzebowaniu energetycznym.

System elektroenergetyczny gminy Stare Pole został przedstawiony na mapie poniżej.

Rysunek 2. Linie energetyczne na tle gminy Stare Pole
Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy sieci elektroenergetycznej

¹³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

¹⁴ Urząd Gminy Stare Pole

5. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA GMINY STARE POLE

5.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

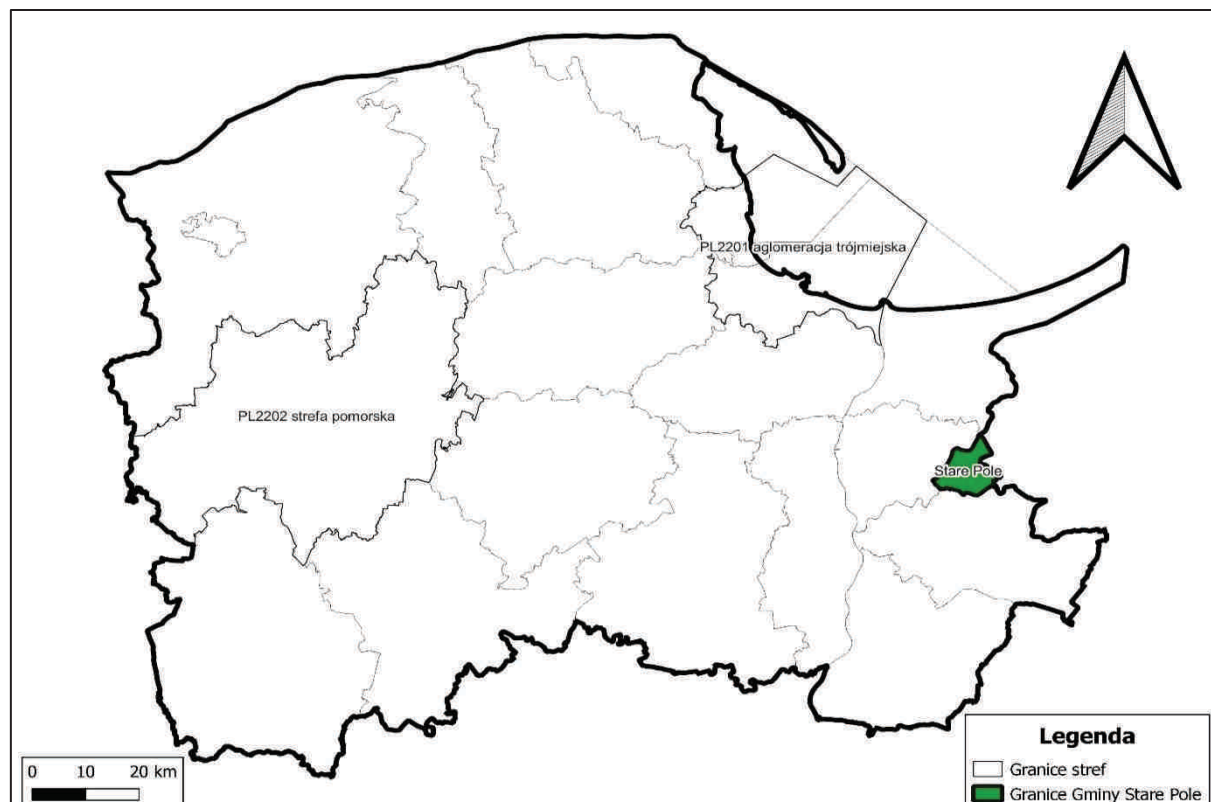
5.1.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w roku 2025 dla obszaru województwa pomorskiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2024. Obowiązek ten wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 870).

Załącznik ustawy – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), zawiera następujące grupy stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza w Polsce. Województwo pomorskie podzielone zostało na dwie następujące strefy:

- PL2201 aglomeracja trójmiejska,
- PL2202 strefa pomorska.

W obu strefach wykonano ocenę pod kątem ochrony zdrowia ludzi, a w strefie pomorskiej dodatkowo wykonano ocenę pod kątem ochrony roślin.

Rysunek 3. Podział województwa pomorskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Pomorskim Raport Wojewódzki za rok 2024

Gmina Stare Pole należy do strefy pomorskiej. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia ludzi dla 12 substancji¹⁵:

- dwutlenku siarki (SO₂),
- dwutlenku azotu (NO₂),
- tlenku węgla (CO),
- benzenu (C₆H₆),
- pyłu zawieszonego PM₁₀,
- pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- ołowiu (Pb) w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- arsenu (As) w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- ołowiu (Cd) w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- niklu (Ni) w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- bezno(a)pirenu (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM₁₀.

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla 3 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- tlenków azotu - NO_x,
- ozonu - O₃.

Dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a także metale ciężkie i pyły zawieszone należą do produktów spalania wpływających na występowanie niskiej emisji. Ozon z kolei jest zagrożeniem dla człowieka i środowiska naturalnego w sytuacji, gdy pojawi się w powietrzu przy powierzchni ziemi. Powstaje on w gorące, słoneczne, letnie dni, w wyniku reakcji chemicznych zachodzących w przyziemnej warstwie atmosfery, gdy jest ona zanieczyszczona dwutlenkiem azotu. Dzieje się tak najczęściej w centrach miast lub przy ruchliwych trasach komunikacyjnych.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie do jednej z poniższych klas¹⁶:

¹⁵ Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Pomorskim w 2024 r., GIOŚ

¹⁶ Oznaczenie klas przyjęto wg. instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska

- w klasyfikacji podstawowej:
 - do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub docelowych,
 - do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Tabela 3. Klasyfikacja strefy pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
PL2202 strefa pomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Pomorskim, Raport Wojewódzki za rok 2024

Tabela 4. Klasyfikacja strefy pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
PL2202 strefa pomorska	A	A	A

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Pomorskim, Raport Wojewódzki za rok 2024

Zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza w województwie pomorskim w 2024 r. w strefie pomorskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów celów docelowych dla żadnych substancji w odniesieniu do zdrowia człowieka i ochrony roślin.

W ramach emisji powierzchniowej, na terenie gminy Stare Pole, sektor mieszkalnictwa jest odpowiedzialny za znaczące ilości wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza. Podstawowym problemem w zakresie zanieczyszczeń do powietrza jest emisja niska – pochodząca z pieców grzewczych z gospodarstw domowych i lokalnych kotłowni węglowych. Paliwa stałe (głównie węgiel), które stosowane są najczęściej w wyżej wymienionych systemach grzewczych emitują benzo(a)piren oraz pył zawieszony PM₁₀ kilkaset razy bardziej obficie, niż paliwa gazowe. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest to, że powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń. Duża liczba kominów o niewielkiej wysokości powoduje, że wprowadzane zanieczyszczenia do środowiska są uciążliwe, ponieważ zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstania. Wyniki badań monitoringowych wskazują, że emisja z ogrzewania indywidualnego w mniejszych ośrodkach miejskich oraz wiejskich ma bardzo znaczący udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jej wpływ najbardziej uwidacznia się w obszarach charakteryzujących się zwartą

zabudową. Dodatkowo uwagę należy zwrócić na materiał wykorzystywany do spalania i słabą kondycję pieców grzewczych – w gminie Stare Pole piece pozaklasowe są jednym z poważniejszych problemów, jeśli chodzi o ochronę środowiska. Ze względów ekonomicznych często materiałem wykorzystywanym do spalania jest węgiel o niskiej jakości, a piece nie są poddawane renowacji. Dużym zagrożeniem, w szczególności na obszarach wiejskich jest ogrzewanie budynków odpadami komunalnymi (głównie odpady plastikowe i makulatura). Spalanie ich, w szczególności w okresie jesiennym – doprowadza do powstawania dodatkowych szkodliwych dla zdrowia związków. W gminie Stare Pole przeprowadzono inwentaryzację indywidualnych źródeł ciepła na podstawie systemu CEEB – Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W wyniku inwentaryzacji odnotowano eksploatację: 68,72% - pieców poniżej klasy 3 (lub brak informacji), 7,79% - pieców klasy 3, 3,27% – pieców klasy 4, 17,46% – pieców klasy 5 oraz 2,76% – pieców klasy ekoprojekt.¹⁷

Drugą grupą emisji, generującą dużą ilość zanieczyszczeń na terenie gminy jest emisja liniowa pochodząca z ruchu drogowego. Największe strumienie zanieczyszczeń związane są z głównymi węzłami komunikacyjnymi, w tym: wzdłuż ulic o zwartej, obustronnej zabudowie, będących tranzytowymi ciągami komunikacyjnymi oraz drogi o dużym natężeniu ruchu – np. drogi krajowe (podwyższone stężenia NO_x, CO, CO₂ formaldehydu, WWA, itp.).

Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych jest zależna od: rodzaju i wieku samochodu, stosowanego paliwa (emisja spalinowa), natężenia na danej trasie oraz procesów związanych z emisją poza spalinową: zużyciem opon, hamulców i ścieraniem nawierzchni dróg. Wzrost ruchu samochodowego powoduje degradację nawierzchni, co powoduje zwiększenie hałasu komunikacyjnego i wzrost ilości zanieczyszczeń uwalnianych do atmosfery. Dzieje się to pomimo działań w zakresie modernizacji i przebudowy dróg. Duża część mieszkańców porusza się po drogach przestarzałymi pojazdami.

Największe zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów w gminie Stare Pole emitowane są m. in. wzdłuż drogi krajowej nr 22.

Emisja punktowa obejmuje głównie emisję zanieczyszczeń pochodzących z zakładów przemysłowych. Do zanieczyszczeń tych należą: pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla oraz metale ciężkie. Mają one istotny wpływ na zasięg i wielkość stężeń zanieczyszczeń

¹⁷ Urząd Gminy Stare Pole

w powietrzu atmosferycznym. Na terenie gminy nie zostało wydane żadne pozwolenie na emisję gazów i pyłów wydanych przez Starostę Malborskiego¹⁸.

Na terenie gminy Stare Pole działa farma fotowoltaiczna o mocy do 100 kW w miejscowości Królewo – jest to miejsce produkowania energii, które nie emituje zanieczyszczeń do powietrza¹⁹.

5.1.2. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii w skali lokalnej, – intensyfikacja działań w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł produkcji energii, – wykorzystywanie w nowym budownictwie źródeł ciepła opartych na zużyciu innych surowców niż węgiel, – w przypadku wykorzystania węgla ważne jest również instalowanie wysokosprawnych, nowoczesnych kotłów grzewczych.
NADZWYCAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– należy zwrócić szczególną uwagę na awarie przemysłowe, awarie w sieciach gospodarki komunalnej i liniach energetycznych oraz na inne nadzwyczajne zagrożenia środowiska, które wynikają z nasilenia zmian klimatycznych. W przypadku instalacji technologicznych zagrożenie wynika głównie z niedopatrzeń lub niewłaściwej obsługi, eksploatacji bądź konserwacji urządzeń. Przyczyną awarii sieci może być natomiast jej przeciążenie (w tym zły stan techniczny przy zwiększonym obciążeniu) bądź zewnętrzne warunki pogodowe (mróz, upał).
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– prowadzenie edukacji mieszkańców i zwiększanie ich świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, a także metod zapobiegania niekorzystnym zmianom klimatu, – organizacja wydarzeń kierowanych do mieszkańców mających na celu promocję budownictwa pasywnego, odnawialnych źródeł energii oraz transportu alternatywnego (elektrycznego).
MONITORING ŚRODOWISKA
– w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie badań jakości powietrza wykonywane są opracowania, dotyczące strefy pomorskiej. GIOŚ co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu.

¹⁸ Starostwo powiatowe w Malborku

¹⁹ Urząd Gminy Stare Pole

5.1.3. PODSUMOWANIE

W 2025 roku GIOŚ dla obszaru województwa pomorskiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2024. Dla strefy pomorskiej, w której położona jest gmina Stare Pole, nie stwierdzono przekroczenia poziomów celowych dla żadnych substancji w odniesieniu do zdrowia człowieka i ochrony roślin. Głównym obszarem problemowym w gminie Stare Pole jest emisja zanieczyszczeń do powietrza powodowana przez niską emisję, wynikająca ze spalania paliw stałych – w szczególności węgla w gospodarstwach domowych (spalanie paliw stałych złej jakości w kotłowniach budynków mieszkalnych) i pieców pozaklasowych. Największe zanieczyszczenie ma miejsce podczas sezonu grzewczego (źródła emisji opierają się o paliwa stałe – głównie węgiel kamienny). Wpływ ruchu drogowego (emisja liniowa) na zanieczyszczenie powietrza jest mniejszy niż instalacje grzewcze, jednak jest równomiernie nasilony podczas całego roku kalendarzowego, zwłaszcza na obszarach położonych wzdłuż drogi krajowej nr 22.

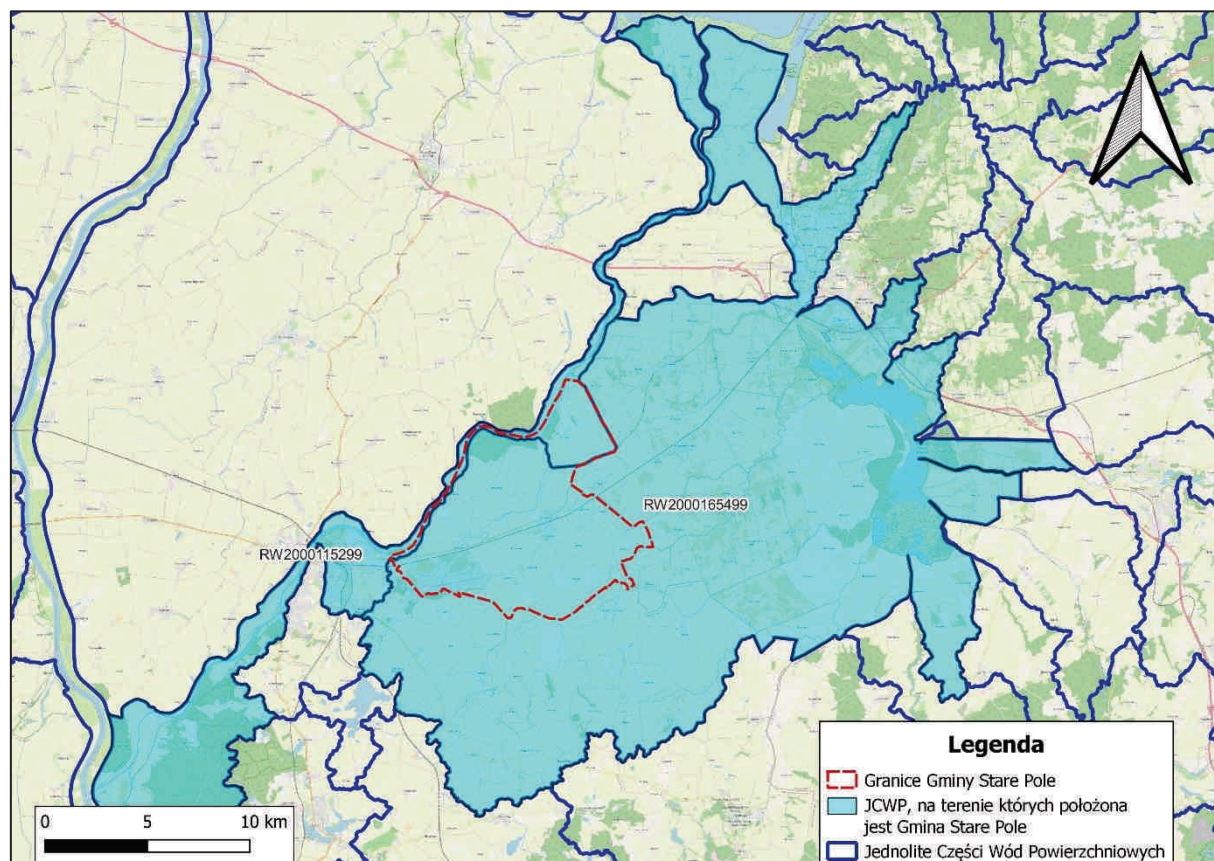
5.1.4. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– stały monitoring powietrza na terenie strefy pomorskiej, – brak przekroczeń docelowych poziomów substancji w powietrzu w strefie pomorskiej – inwentaryzacja źródeł ciepła, – działająca na terenie gminy instalacja OZE,	– wysoki udział emisji niskiej (z ogrzewania indywidualnego), – stale wzrastający ruch komunikacyjny, – spalanie paliw stałych niskiej jakości, – nieprawidłowa technika palenia w piecach.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– termomodernizacja budynków gminnych, – ograniczenie zanieczyszczeń i wzrost energooszczędności poprzez rozwój energetyki odnawialnej, – dofinansowania dla samorządów i osób fizycznych na inwestycje związane z ochroną powietrza, – ograniczenie emisji zanieczyszczeń z źródeł komunikacyjnych.	– brak wystarczających środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza, – brak narzędzi prawnych do zmuszenia właścicieli gospodarstw do wymiany pieców bezklasowych, – wzrost liczby samochodów, – spalanie odpadów w gospodarstwach domowych.

5.2. GOSPODAROWANIE WODAMI

5.2.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Teren gminy Stare Pole leży w obrębie Żuław Wiślanych, które stanowią rozległą, nizinno-depresyjną równinę deltową Wisły. Z racji na charakter rolniczy gminy (ok. 85% obszaru zajmują użytki rolne)²⁰ sieć melioracyjna jest dobrze rozwinięta i zmeliorowane są wszystkie użytki rolne tego wymagające.

Rysunek 4. Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na tle gminy Stare Pole

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KZGW

Gmina Stare Pole leży w granicach 2 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), którymi są:

- RW2000165499 Elbląg od Młynówki do ujścia,
- RW2000115299 Nogat.

Z racji na charakter rolniczy gminy, do najważniejszych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie gminy Stare Pole należą: spływy obszarowe z terenów rolnych, spływ wraz z wodami opadowymi zanieczyszczeń, wylwanie ścieków na pola.

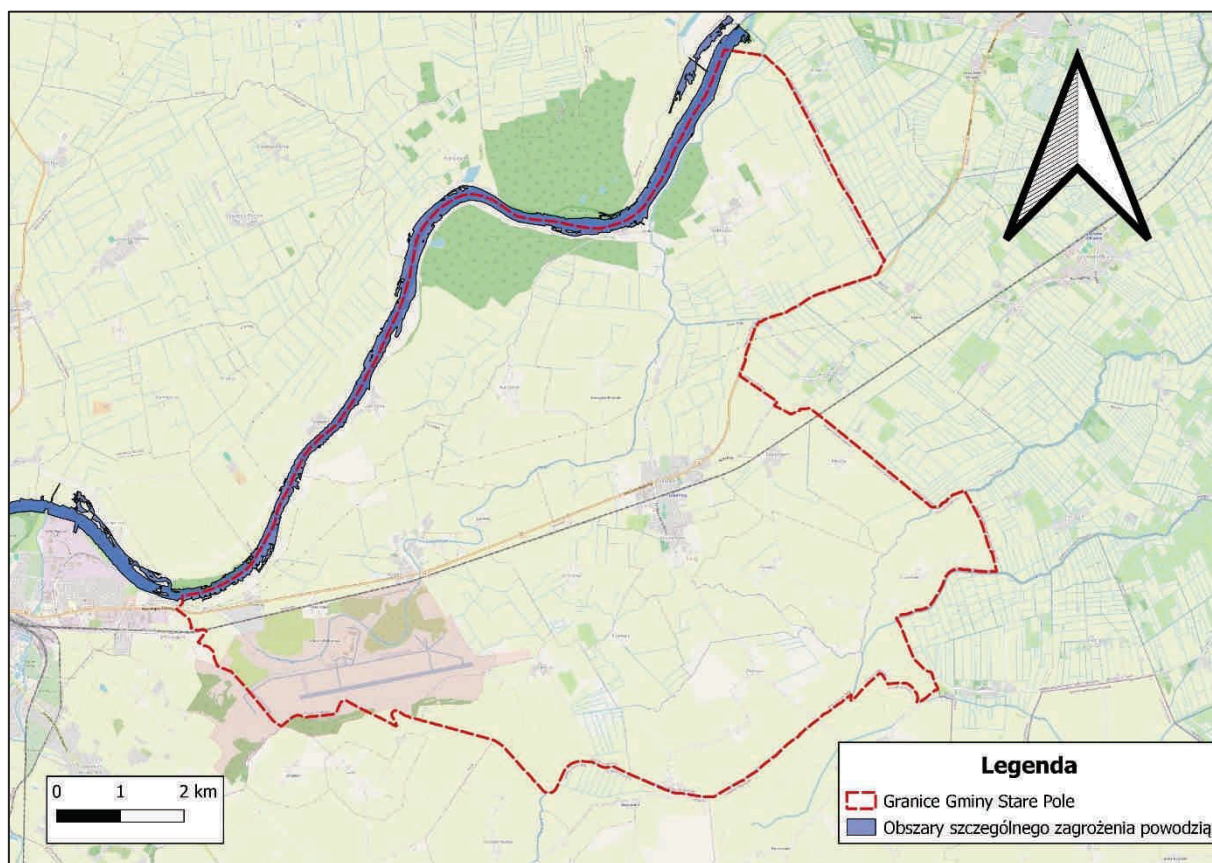
²⁰ Urząd Gminy Stare Pole

Jednym z zagrożeń bezpieczeństwa wynikającym z bezpośredniej bliskości wód powierzchniowych jest powódź.

Powódź to jedno z najczęściej występujących zagrożeń naturalnych, będącym zjawiskiem przyrodniczym o charakterze ekstremalnym, często gwałtownym, występującym nieregularnie. Powódź definiowana jest jako „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbrania wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Z kolei ryzyko powodziowe to kombinacja prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Na obszarze gminy Stare Pole występują lokalne podtopienia.

Rysunek 5. Mapa zagrożenia powodziowego gminy Stare Pole

Źródło: Opracowanie własne

5.2.2. WODY PODZIEMNE

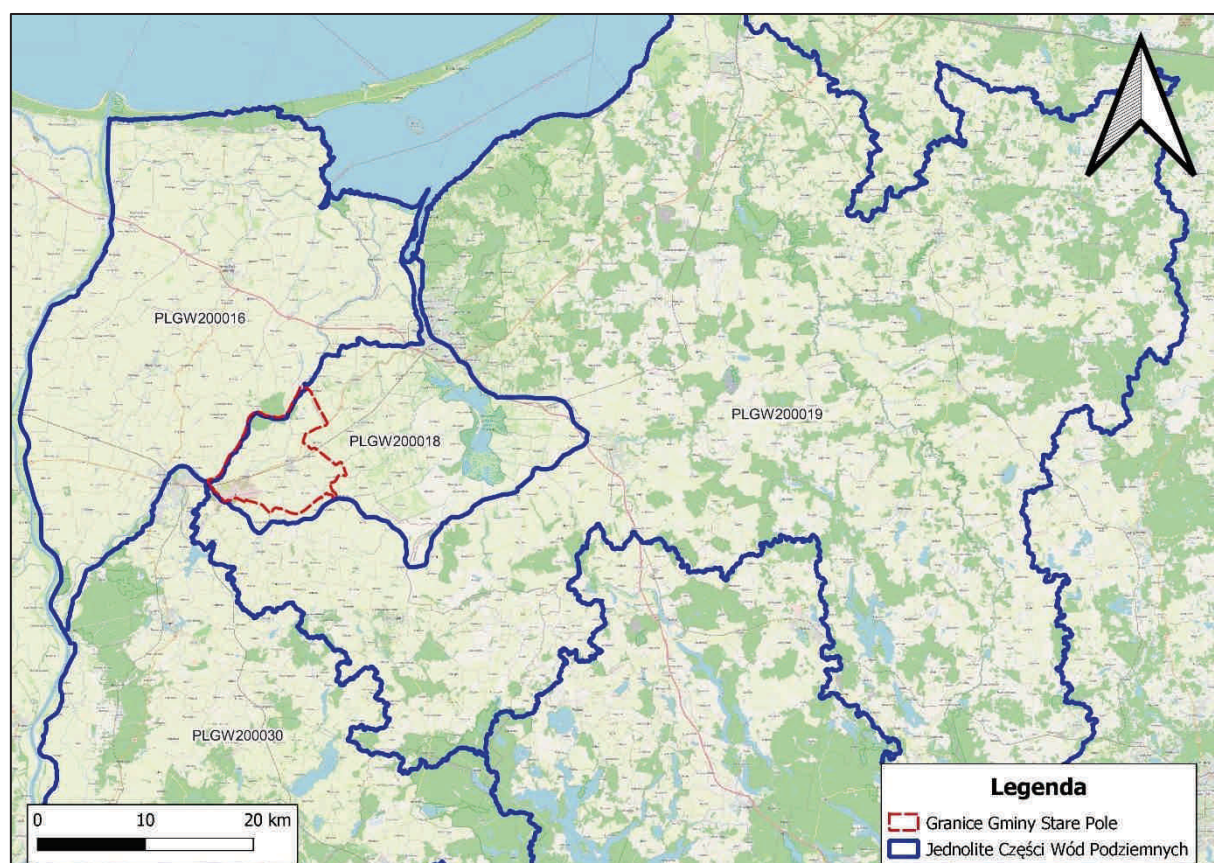
W ramach prac nad przygotowaniem drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (3 cykl planistyczny) państwowa służba hydrogeologiczna przeprowadziła przegląd granic JCWPd oraz ich aktualizację. Opracowano podział na 174 JCWPd, który będzie obowiązywał w latach 2022-2027. Gmina Stare Pole położona jest w obszarze czterech jednolitych części wód podziemnych: GW200019, GW200016, GW200018 i GW200030.

Tabela 5. Charakterystyka JCWPd nr 19,16,18 i 30.

JCWPd nr 19		
Powierzchnia (km ²)		3917.83
Region Wodny		Dolnej Wisły
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	126985.33
	%	9
Ocena stanu	Stan ilościowy	dobry
	Stan chemiczny	dobry
	Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry
	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona
JCWPd nr 16		
Powierzchnia (km ²)		936.34
Region Wodny		Dolnej Wisły
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	2628.00
	%	19
Ocena stanu	Stan ilościowy	dobry
	Stan chemiczny	dobry
	Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry
	Ocena ryzyka niespełniania celów środowiskowych	niezagrożona
JCWPd nr 18		
Powierzchnia (km ²)		398.18
Region Wodny		Dolnej Wisły
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	22776.00
	%	49
Ocena stanu	Stan ilościowy	dobry
	Stan chemiczny	dobry
	Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry
	Ocena ryzyka niespełniania celów środowiskowych	zagrożona chemicznie
JCWPd nr 30		
Powierzchnia (km ²)		1236.13

Region Wodny		Dolnej Wisły
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	82725.43
	%	12
Ocena stanu	Stan ilościowy	dobry
	Stan chemiczny	dobry
	Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry
	Ocena ryzyka niespełniania celów środowiskowych	niezagrożona

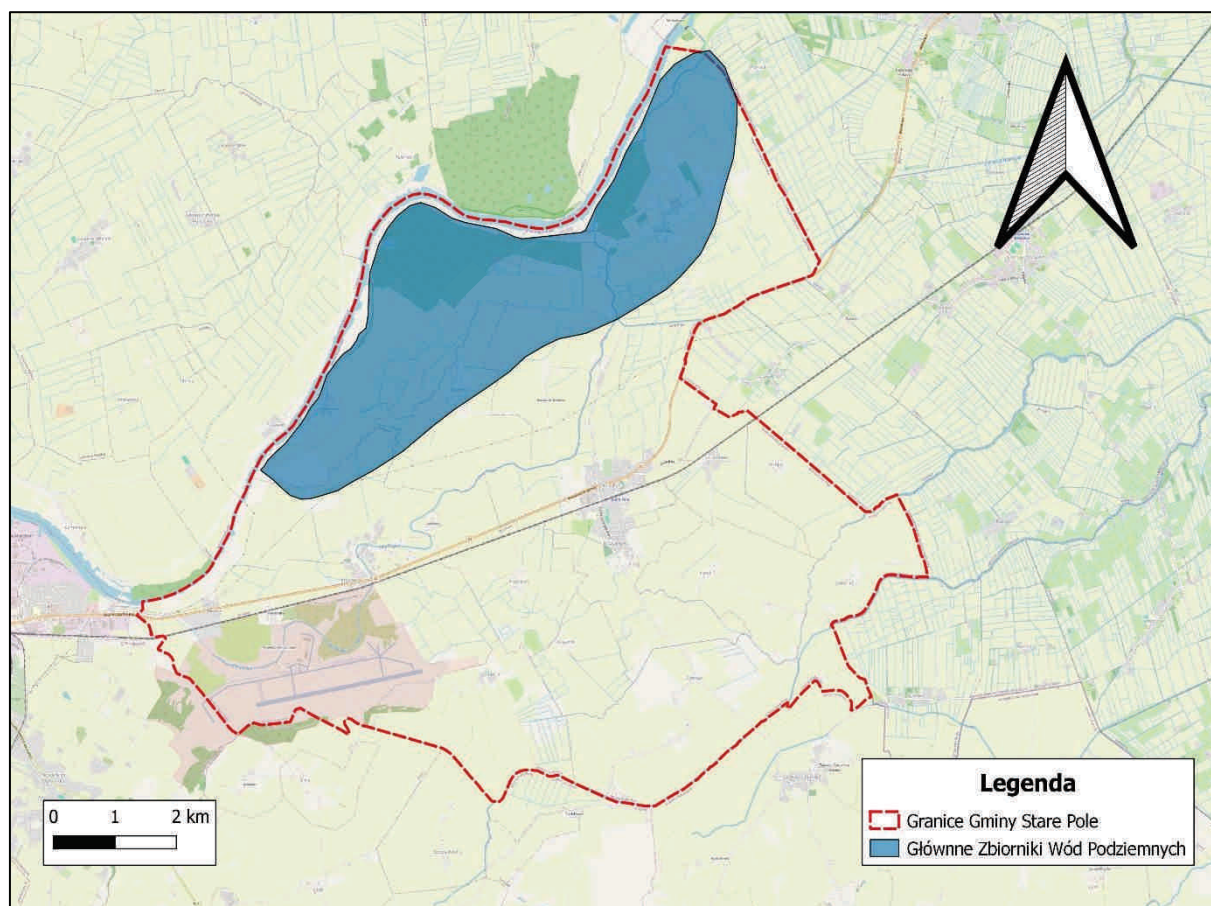
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PGW

Rysunek 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na tle gminy Stare Pole

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy

Na terenie gminy Stare Pole znajduje się jeden główny zbiornik wód podziemnych Ząbrowo.

Rysunek 7. Główne zbiorniki wód podziemnych na tle gminy Stare Pole

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy

5.2.3. SUSZE

Zgodnie z definicją susza jest to długotrwały okres, podczas którego nie występują opady atmosferyczne lub ich występowanie jest nieznaczne w ujęciu długookresowym. Najczęściej występuje w okresie letnim. Zjawisko suszy może w konsekwencji powodować przesuszenie gleby, zmniejszenie lub całkowite zniszczenie upraw roślinnych, a także zwiększone prawdopodobieństwo pożarów. Suszą określa się nie tylko występowanie zjawisk ekstremalnych, ale wszystkie sytuacje, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego obszaru²¹. Wyróżnia się suszę atmosferyczną, hydrogeologiczną, rolniczą oraz hydrologiczną.

Na obszarze gminy Stare Pole ryzyko występowania suszy jest wysokie, w tym:

- Susza atmosferyczna w stopniu silnie zagrożonym (klasa III),
- Susza hydrogeologiczna w stopniu słabo zagrożonym (klasa I),

²¹ Na podstawie strony internetowej: <https://www.teraz-srodowisko.pl/>

- Susza rolnicza w stopniu ekstremalnie zagrożonym (klasa IV) i na północno – wschodnim jak i południowo-zachodnim obszarze gminy w stopniu silnie zagrożonym (klasa III),
- Susza hydrologiczna w stopniu umiarkowanie zagrożonym (klasa II).

5.2.4. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– stosowanie mechanizmów ekonomicznych w celu regulowania popytu na wodę – np. odpowiednio dobranych opłat za wodę, – wprowadzanie nowych technologii ograniczających zużycie wody, – zwiększanie pojemności obiektów „małej” i „dużej” retencji, – konserwacja urządzeń melioracyjnych.
NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń.
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego wykorzystywania zasobów wodnych, w tym upowszechnianie retencjonowania wód opadowych i wykorzystywania jej do nawadniania ogrodów przydomowych, – zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w kontekście turystycznego wykorzystania regionu.
MONITORING ŚRODOWISKA
– monitoring wód powierzchniowych realizuje GIOŚ. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna. Lokalny system monitoringu wód uzupełnia system monitorowania stanu sieci wodociągowej i wody ujmowanej na cele komunalne.

5.2.5. PODSUMOWANIE

Teren gminy Stare Pole położony jest w obrębie Żuław Wiślanych. Sieć melioracyjna na terenie gminy Stare Pole jest dobrze rozwinięta. Gmina Stare Pole położona jest w obrębie 2 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych. Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Z racji na rolniczy charakter gminy, zanieczyszczenia z obszarów rolnych mogą znacząco wpływać na jakość wód. Obszar gminy położony jest w obrębie JCWPd nr 19, 16, 18 i 30. Na terenie gminy Stare Pole znajduje się jeden główny zbiornik wód podziemnych

Ząbrowo. Na obszarze gminy występuje zagrożenie powodziowe. Poziom zagrożenia występowaniem susz na terenie gminy jest wysoki.

5.2.6. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
- wystarczające zasoby wód podziemnych, - rozwinięty system melioracyjny, - dobrze zasoby wód powierzchniowych.	- wysoki poziom zagrożenia występowaniem susz, - spływ środków chemicznych z pól oraz innych zanieczyszczeń z nieczynnego składowiska odpadów komunalnych – mogący skutkować stopniową eutrofizacją wód na terenie gminy, - występowanie zagrożenia powodziowego.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
- przeciwdziałanie zmianie stosunków wodnych, - określenie map zagrożeń powodziowego (MZP) oraz map ryzyka powodziowego (MRP), - znaczne nakłady na inwestycje związane z ochroną przeciwpowodziową.	- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie gospodarowania wodami, - dopływ zanieczyszczeń spoza gminy, - stosowanie nawozów chemicznych, w miejscach, gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią.

5.3. GLEBY

Gmina Stare Pole jest gminą typowo rolniczą. Na terenie gminy znacząco przeważają grunty wysokich klas bonitacyjnych I, II i III²². Dzięki dobrej jakości gleb, gmina Stare Pole ma duży potencjał w produkcji rolniczej.

Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Stare Pole

Użytkowanie gruntów	Powierzchnia [ha]
grunty ogółem	6 096,48
użytki rolne ogółem	5 984,76
użytki rolne w dobrej kulturze	5 979,25
pod zasiewami	5 676,23
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	13,02
uprawy trwałe	7,70
łąki trwałe	223,60

²² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

Użytkowanie gruntów	Powierzchnia [ha]
pastwiska trwałe	55,24
pozostałe użytki rolne	5,51
las i grunty leśne*	5,84
pozostałe grunty	105,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

* - dotyczy użytków rolnych, nie leśnych

Z racji na sposób użytkowania terenu w gminie gleby mogą być podatne na procesy erozji wietrznej i kumulację zanieczyszczeń w glebach, co może skutkować stopniową degradacją i zmniejszeniem aktywności biologicznej gleb.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie zgodnie z zapisami Ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* prowadzi „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych są pobierane próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Na terenie gminy Stare Pole nie znajduje się punkt monitoringu gleb w ramach „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski”.

5.3.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– podejmowanie prac zmniejszających nadmierne zagrożenie erozją, np. wsiewki poplonowe, międzyplony ścierniskowe, – stosowanie zalesień na terenach zniszczonych i obszarach niewykorzystanych rolniczo, gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa i podatnych na degradację – rozwój systemów małej retencji oraz przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej na terenach nizinnych na obszarach leśnych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- stosowanie głównie nawozów naturalnych oraz racjonalne stosowanie nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin,
- zapobieganie zanieczyszczeniu ze źródeł komunalnych – ograniczenie ilości odpadów i właściwa gospodarka,
- ograniczenie przemysłowych źródeł zanieczyszczenia gleb poprzez stosowanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku oraz właściwą gospodarkę odpadami poprodukcyjnymi,
- komunikacja i transport samochodowy.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działań edukacyjnych dla rolników w zakresie: promowania rolnictwa ekologicznego i integrowanego, zapobiegania zanieczyszczeniom gleb środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi, ochrony gleb przed erozją i zakwaszeniem.

MONITORING ŚRODOWISKA

- w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest monitoring chemizmu gleb ornych. Monitoring gleb obejmuje badanie zmian jakości gleb użytkowanych rolniczo. Są one jednak prowadzone z bardzo małą częstotliwością i wybiórczo,
- Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza systematycznie prowadzi badania gleb pod kątem: odczynu pH, potrzeb wapnowania oraz zawartości w makroelementy: fosfor, potas i magnez.

5.3.2. PODSUMOWANIE

Gmina Stare Pole jest typową gminą rolniczą cechuje się niskim stopniem uprzemysłowienia i urbanizacji. Na jej obszarze dominują gleby wysokich klas bonitacyjnych (I - III klasy) co z góry definiuje jej wysoko potencjał rolniczy. Wzdłuż dróg, jednostkowo i na niewielkich powierzchniowo obszarach mogą znajdować się gleby zanieczyszczone głównie metalami ciężkimi. Przyczyną tych zanieczyszczeń są pojazdy samochodowe, dlatego należy ograniczyć przydatność na cele rolnicze i leśne gruntów przylegających do dróg w odległości minimum 50 m. Zagroženiem może być również erozja wietrzna.

5.3.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– brak silnie oddziałującego na środowisko przemysłu, – większość terenu gminy pokryta przez gleby bardzo dobrej i dobrej jakości.	– ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej poprzez stosowanie na całej powierzchni upraw środków ochrony roślin, – występowanie erozji wietrznej, – brak punktu monitoringu gleb na terenie gminy.

SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– rozwój rolnictwa ekologicznego, – systematyczna kontrola jakości gleb, – zalesienie gleb o niskim potencjale rolnym.	– niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w rolnictwie, – zakwaszenie gleb i ich zubożenie, – degradacja gleb.

5.4. ZASOBY GEOLOGICZNE

Złoża surowców przedstawiają naturalne skupienia kopalin, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Są rozmieszczone nierównomiernie w przyrodzie, a ich występowanie i możliwość wykorzystania zależą w dużej mierze od budowy geologicznej.

Zgodnie z bazą danych Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie gminy Stare Pole nie znajdują się żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych.

5.4.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– uwzględnianie w dokumentach planistycznych informacji o złożach kopalin.
NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– odpowiednie zabezpieczanie powierzchni ziemi w związku z ewentualną eksploatacją kopalin odkrywkowych, których działalność prowadzić będzie do zmiany stosunków wodnych.
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– prowadzenie działań mających na celu informowanie społeczeństwa zarówno o korzyściach płynących z wykorzystania poszczególnych rodzajów złóż, jak i o zagrożeniach dla ludzi i środowiska z tym związanych.
MONITORING ŚRODOWISKA
– zarządzający kopalinami jest obowiązany podejmować środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

5.4.2. PODSUMOWANIE

Na terenie gminy Stare Pole nie znajdują się udokumentowane złoża surowców mineralnych.

5.4.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
–	– brak udokumentowanych złóż kopalin
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– możliwość zagospodarowania terenów, na których wydobyte zostało zaniechane.	– degradacja obszarów, na których wydobywane mogą być złoża kopalin.

5.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Gmina Stare Pole położona jest na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku na terenie Nadleśnictwa Elbląg, na terenie Leśnictwa Żuławy. Skład gatunkowy lasów, wynika z rodzaju siedliska (na które decydujący wpływ ma rodzaj występujących gleb i obecność cieków wodnych), a także z panujących warunków klimatycznych.

Lasy na terenie gminy Stare Pole zajmują powierzchnię 324,67 ha. Lesistość gminy wynosi tylko 4,1 %. Lasy prywatne stanowią 2,8% powierzchni lasów, resztę natomiast stanowią lasy publiczne²³.

Tabela 7. Struktura lasów na terenie gminy Stare Pole

Sposób użytkowania gleb	Powierzchnia [ha]
Lasy publiczne ogółem:	315,59
Lasy publiczne Skarbu Państwa	315,35
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	-
Lasy publiczne gminne	0,24
Lasy prywatne ogółem	9,08
łącznie	324,67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.5.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY

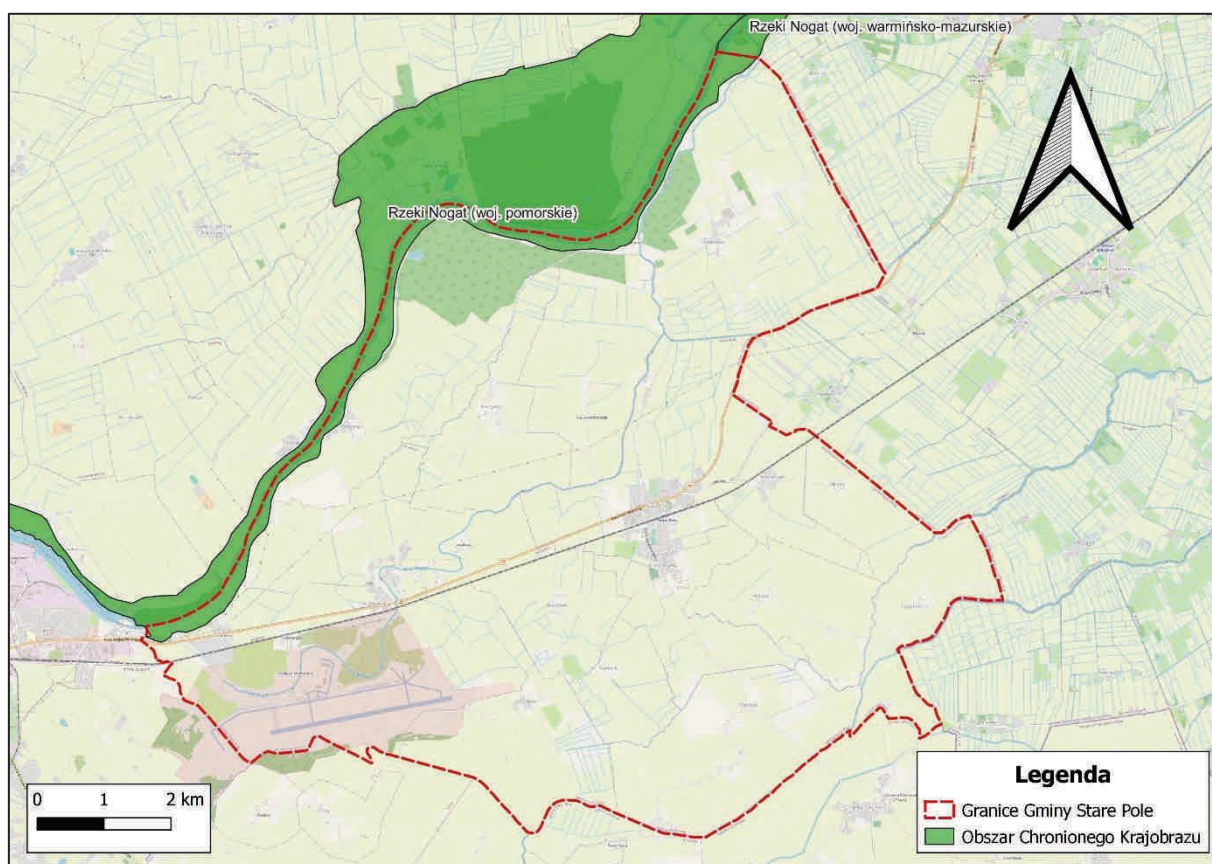
5.5.1.1. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszary chronionego krajobrazu to tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy

²³ Bank danych lokalnych, GUS

ekologicznych. Na terenie gminy Stare Pole położony jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nogat. Ustanowiony został dnia 01 lipca 1985 roku.

Obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz dolin rzecznych delty Wisły, charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi i fizjonomicznymi. Celem ochrony jest zachowanie w stanie niezmienionym ekosystemów brzegowych obszaru międzywała doliny rzecznej Nogatu oraz krajobrazu kulturowego Żuław Wiślanych, będącego odzwierciedleniem wielowiekowej i wielokulturowej historii mieszkańców tej ziemi.

Rysunek 8. Położenie gminy Stare Pole na tle Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nogat

5.5.1.2. POMNIKI PRZYRODY

Pomnikiem przyrody jest obiekt chroniony prawnie stanowiący twór przyrody żywej (pomnik przyrody ożywionej) lub nieożywionej (pomnik przyrody nieożywionej), bądź ich zespoły, charakteryzujące się niepowtarzalnymi wartościami naukowymi, krajobrazowymi, historyczno - pamiątkowymi, kulturowymi lub estetycznymi.

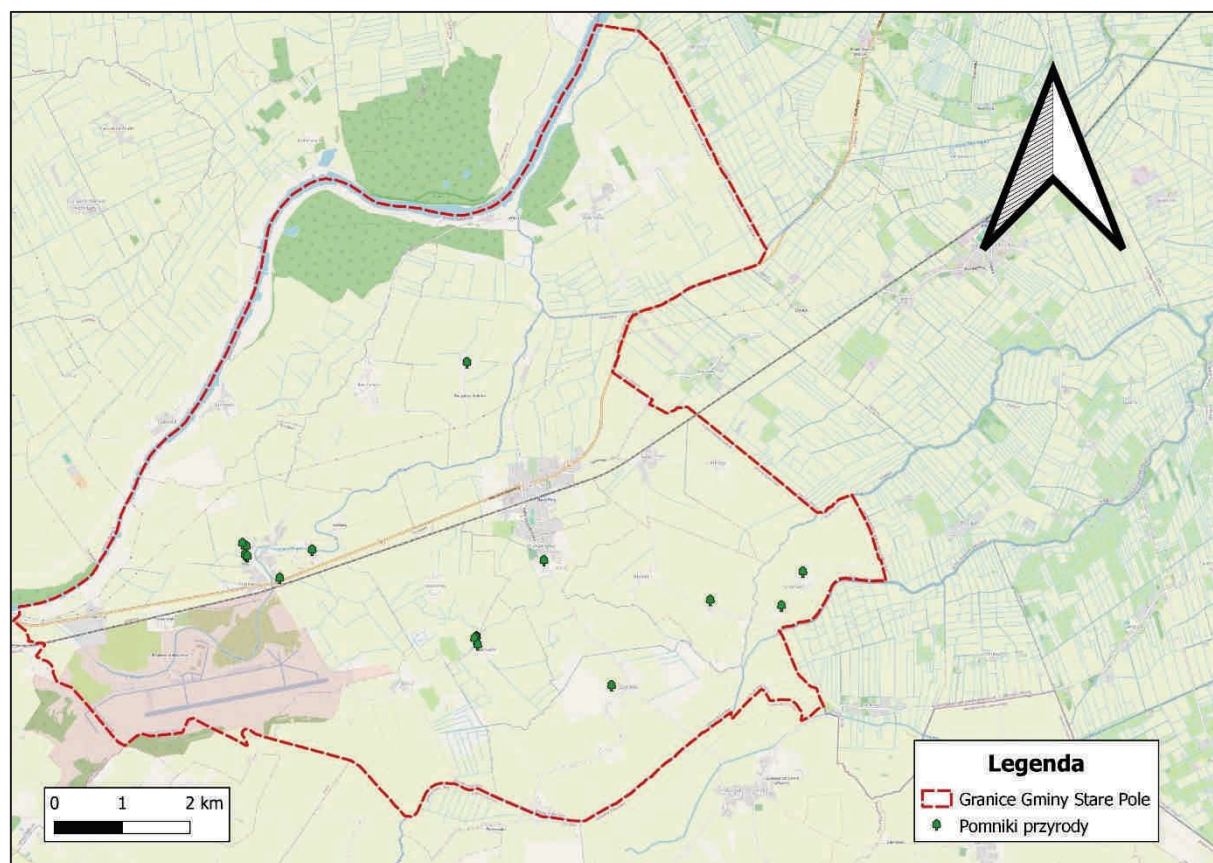
Na terenie gminy Stare Pole zgodnie z Centralnym Rejestrem Ochrony Przyrody występuje 17 pomników przyrody.

Tabela 8. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Stare Pole

Lp.	Rodzaj twor	Forma	Gatunek	Lokalizacja	Data publikacji
1.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Parwark, nad rzeką, dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 2/15 obręb Parwark	Dz. Urz. Woj. Elb. Nr 29, poz. 214
2.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Parwark, nad rzeką, dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 2/15 obręb Parwark	Dz. Urz. Woj. Elb. Nr 29, poz. 214
3.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Parwark, nad rzeką, dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 2/15 obręb Parwark	Dz. Urz. Woj. Elb. Nr 29, poz. 214
4.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Parwark, przy drodze polnej, przy posesji A. Kulińskiego, dz. 2/4	Dz. Urz. Woj. Elb. Nr 29, poz. 214
5.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 84 obręb Złotowo	Dz. Urz. Woj. Elb. Nr 29, poz. 214
6.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 202 obręb Królewko	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
7.	Drzewo	Jednoobiektowy	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	lipa drobnolistna zlokalizowana jest na terenie działki 35 obręb Szaleniec	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
8.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Kławki – dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 102/9 obręb Kławki	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
9.	Drzewo	Jednoobiektowy	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	jesion wyniosły zlokalizowany jest na terenie działki 324 obręb Królewko, Gmina Stare Pole, stary cmentarz przy kościele Św. Mikołaja,	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
10.	Drzewo	Jednoobiektowy	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	jesion wyniosły zlokalizowany jest na terenie działki 324 obręb Królewko, stary cmentarz przy kościele Św. Mikołaja	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
11.	Drzewo	Jednoobiektowy	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	jesion wyniosły zlokalizowany jest na terenie działki 324 obręb Królewko, stary cmentarz przy kościele Św. Mikołaja	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
12.	Drzewo	Jednoobiektowy	Topola biała - <i>Populus alba</i>	topola biała zlokalizowana jest na terenie działki 320 obręb Królewko, park	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
13.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	dąb szypułkowy zlokalizowany jest na	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr

Lp.	Rodzaj twor	Forma	Gatunek	Lokalizacja	Data publikacji
				terenie działki 485 obręb Królewsko	24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
14.	Drzewo	Jednoobiektowy	Topola biała - <i>Populus alba</i>	topola biała zlokalizowana jest na terenie działki 63 obręb Krasnołęka, 25m od toru kolej. przy drodze polnej do Klecia	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
15.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 6/87 obręb Krzyżanowo	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
16.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 28/111 obręb Kaczynos-Kolonia	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988
17.	Drzewo	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	dąb szypułkowy zlokalizowany jest na terenie działki 24/5 obręb Szaleniec	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 732 z dn. 14.11.1988

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych DGOŚ

Rysunek 9. Pomniki przyrody na tle gminy Stare Pole

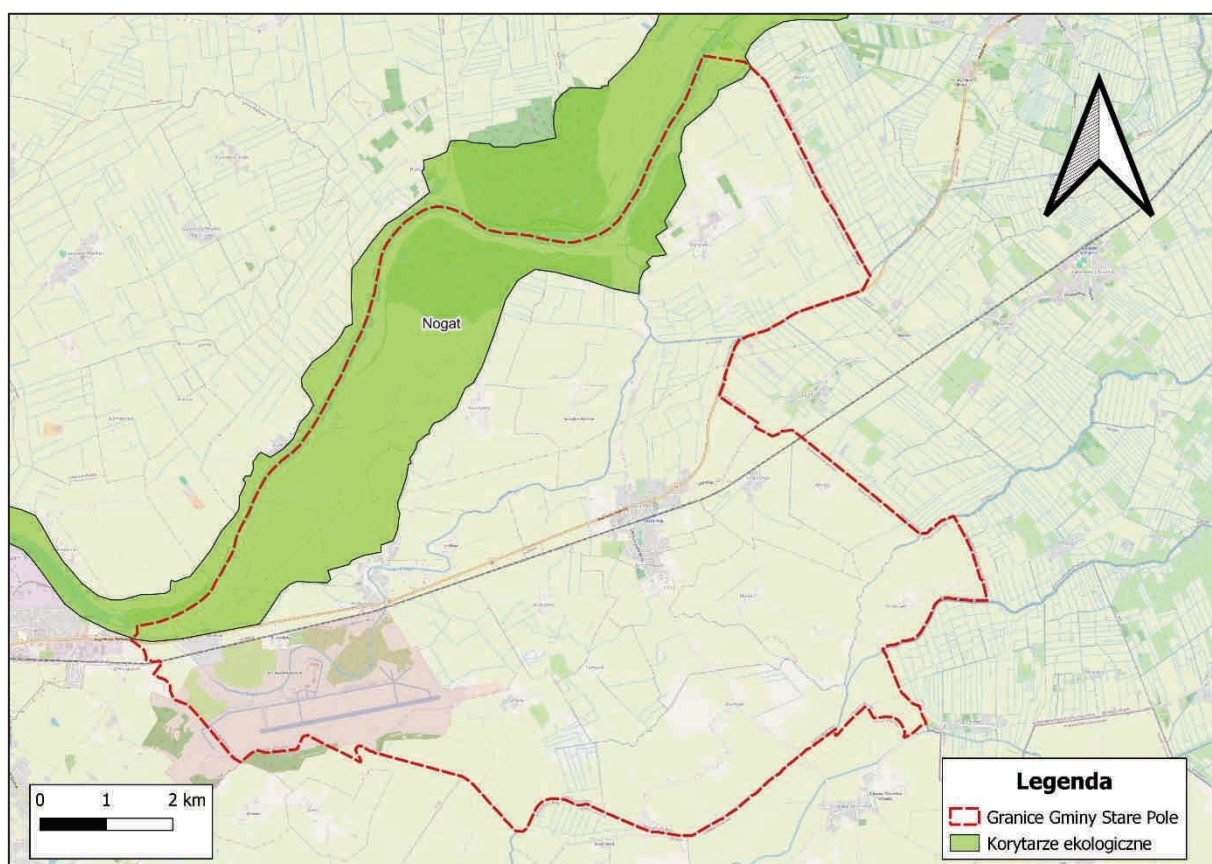
Źródło: Opracowanie własne

5.5.1.3. KORYTARZE EKOLOGICZNE

Zgodnie z polskim prawodawstwem, według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację zwierząt, roślin lub grzybów.

Dla całego obszaru Polski opracowano sieć korytarzy ekologicznych, która obejmuje korytarze główne (o znaczeniu międzynarodowym, a nawet kontynentalnym) oraz uzupełniające je korytarze krajowe i lokalne²⁴.

Przez teren gminy Stare Pole przebiega jeden korytarz ekologiczny Nogat.

Rysunek 10. Granice gminy Stare Pole na tle korytarzy ekologicznych

Źródło: Opracowanie własne

5.5.2. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ochrona struktur przyrodniczych, zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej,
- prowadzenie regulacji mikroklimatu poprzez zalesienia, zadrzewienia śródpolne, zieleni na terenach zabudowanych.

²⁴ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- lasy narażone są na anomalie pogodowe - okresowo występujące susze, huraganowe wiatry oraz pożary,
- eliminowanie obcych gatunków roślin i zwierząt zagrażających rodzimym gatunkom.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- Prowadzenie szeroko pojętej edukacji w m. in. zakresie: roli zjawisk przyrodniczych w procesie zmian klimatycznych, presji turystycznej wywieranej na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego, szkolenia i wsparcia rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych, turystyki związanej z gospodarką leśną, łowiectwem, turystyki ekologicznej i rowerowej, roli lasów i ich ochrony przed suszą i pożarami.
- funkcję edukacyjną pełnią także szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne.

MONITORING ŚRODOWISKA

- współpraca z instytucjami ochrony środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego, którego zadaniem jest prowadzenie obserwacji możliwie jak największej liczby elementów środowiska przyrodniczego, w oparciu o planowe, zorganizowane badania stacjonarne.
- monitoring lasów włączono do Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska i obejmuje m.in.: uszkodzenia lasów, zagrożenia pożarowe i występowanie szkodników owadzych w lasach.

5.5.3. PODSUMOWANIE

Lasy stanowią siedlisko dla większości dzikich gatunków roślin i zwierząt. Pełnią więc nie tylko istotną funkcję ekologiczną (także ze względu na ich wpływ na klimat), ale także gospodarczą i społeczną. Lesistość gminy Stare Pole wynosi 4,1 % co jest wartością poniżej przeciętnej w skali kraju. Istotnym zadaniem dla właścicieli nieruchomości gruntowych powinno być zalesianie ziem nieużytkowanych lub użytkowanych w nieefektywny sposób. Na obszarze gminy znajdują się formy ochrony przyrody. Należy uznać, że zasoby przyrodnicze gminy Stare Pole są dobrze chronione, a z racji na bioróżnorodność tych miejsc, dodatkowo zwiększają atrakcyjność turystyczną regionu.

5.5.4. ANALIZA SWOT

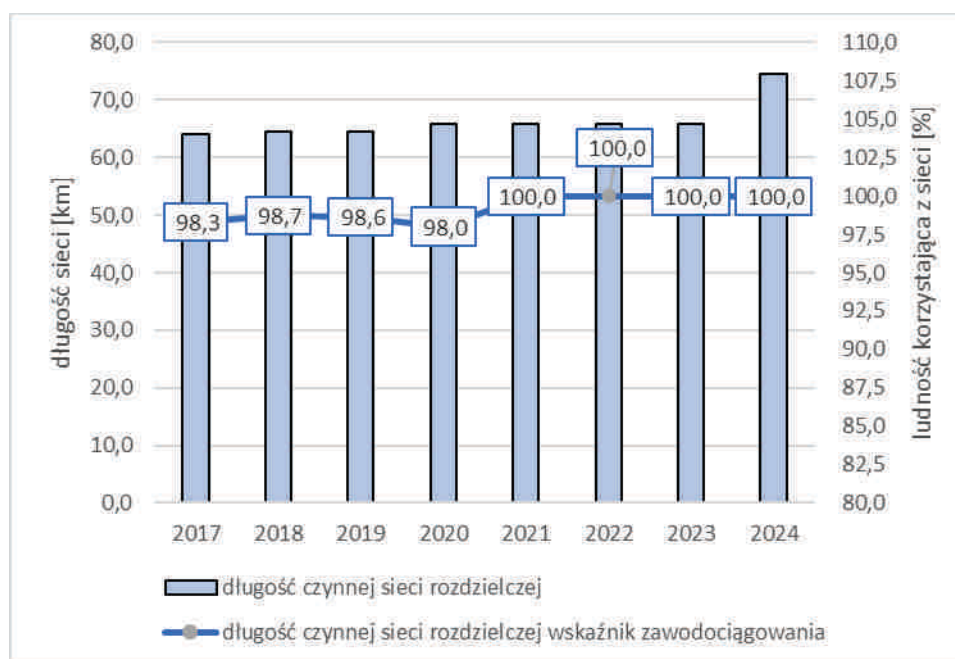
MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
- występowanie form ochrony przyrody na terenie gminy, - wysokie walory turystyczno-wypoczynkowe, a także naukowo-badawcze, - dobrze chronione zasoby przyrodnicze gminy.	- przekształcenie środowiska związane z działalnością człowieka, - niska lesistość gminy, - systematyczny wzrost ruchu drogowego utrudniającego migrację zwierzętom.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
- wzrost świadomości społeczeństwa dotyczący ochrony przyrody, - promowanie rozwoju turystyki zrównoważonej i ekologicznej, - wykonywanie odpowiednich zabiegów umożliwiających utrzymania dobrego stanu drzewostanów leśnych, - wprowadzenie do zalesień domieszek innych gatunków drzew (liściaste).	- czasochłonne procedury oceny oddziaływania na środowisko w projektach inwestycyjnych, - wzrost natężenia ruchu powodujący zwiększoną śmiertelność zwierząt i pogorszający warunki ich migracji, - zaśmiecanie, niszczenie infrastruktury, zbieractwo runa leśnego, dewastacje lasów, - gradacje owadów, - utrata terenów atrakcyjnych przyrodniczo poprzez chaos inwestycyjny, - nieracjonalna gospodarka leśna, - zanieczyszczenia ze środków transportu, - niedostateczna świadomość społeczna celowości i założeń ochrony przyrody.

5.6. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

5.6.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA

Na terenie gminy Stare Pole rozdzielcza sieć wodociągowa wynosi 74,50 km i liczba ta przez ostatnie lata rosła, natomiast wskaźnik zwodociągowania, który oznacza stosunek liczby mieszkańców korzystających z wody wodociągowej do ogólnej liczby mieszkańców gminy, wyniósł w każdym roku badanego okresu szacunkowo 100%²⁵. Proces zmian na przestrzeni lat przedstawia poniższy wykres.

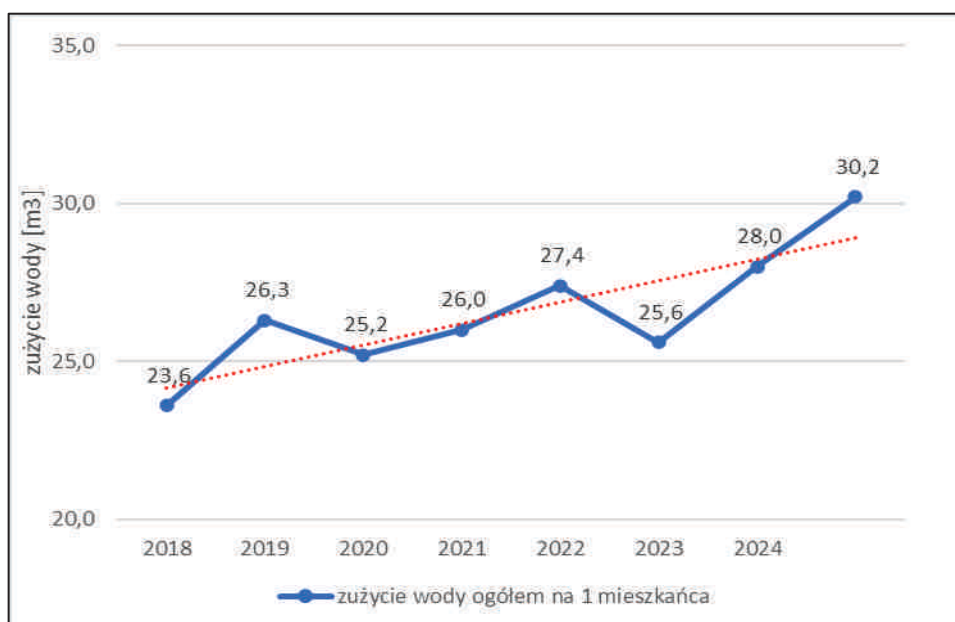
²⁵ Bank danych lokalnych, GUS

Wykres 7. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej i wskaźnik zwodociągowania gminy Stare Pole w latach 2017-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zużycie wody przez gospodarstwa domowe na jednego mieszkańca na terenie gminy Stare Pole w 2024 r. wyniosło 30,2 m³ i jak pokazuje poniższy wykres – zużycie wody od roku 2017 znacznie wzrosło.²⁶

Wykres 8. Zużycie wody ogółem na 1 mieszkańca w m³ gminy Stare Pole w latach 2017-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

²⁶ Bank Danych Lokalnych, GUS

Pozostałe parametry sieci wodociągowej na terenie gminy Stare Pole zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 9. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Stare Pole w latach 2017-2024

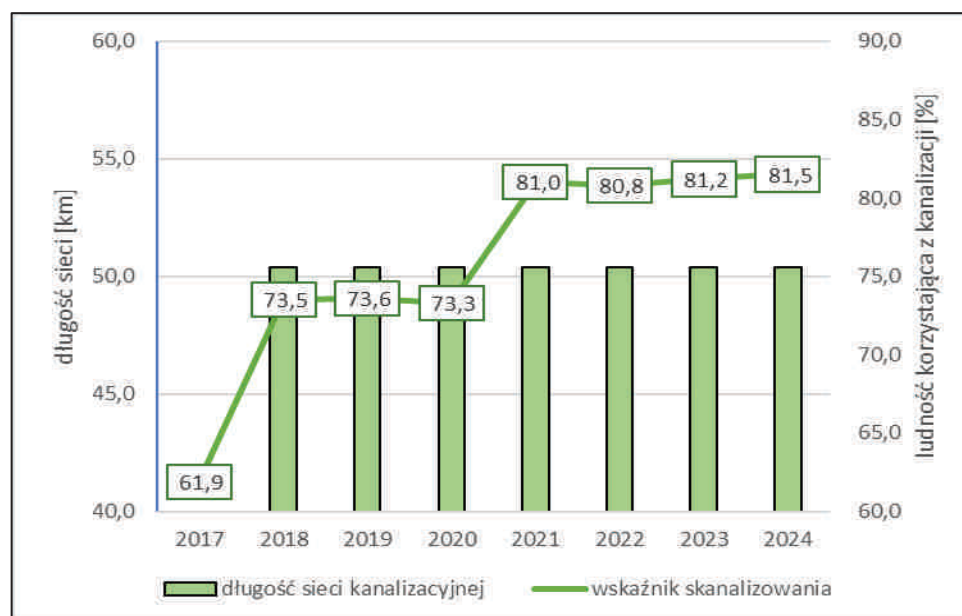
Lp.	Parametr	Jednostka	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	80,50	81,00	81,00	82,90	82,90	93,50	93,80	93,80
2	Ilość przyłączy	szt.	828	1 208	1 216	1 220	1 225	1 227	1 236	1247
3	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 682	4 666	4 685	4 459	4 437	4 392	4 328	4 284
4	Woda dostarczana gospodarstwom domowym	dam ³	111,1	123,1	117,7	116,5	122,2	113,3	122,5	130,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.6.2. SIEĆ KANALIZACYJNA

Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Stare Pole jest dobrze rozwinięta, jej długość wynosi 50,40 km, a procent mieszkańców mających dostęp do kanalizacji w 2024 roku wyniósł aż 81,49 %²⁷.

Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania na terenie gminy Stare Pole w latach 2017–2024 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania gminy Stare Pole w latach 2017–2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

²⁷ Urząd Gminy Stare Pole

Część gospodarstw gromadzi ścieki w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe (szamba). Zbiorniki te są oczyszczane przez prywatne, uprawnione podmioty gospodarcze. W 2024 roku było 117 bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (szamb). Na terenie gminy Stare Pole funkcjonują również przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na koniec 2024 roku na terenie gminy ich liczba wyniosła 49.²⁸

5.6.3. JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego, stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960.). Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny, jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości.

²⁸ Urząd Gminy Stare Pole

Tabela 10. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych

Lp.	Klasa jakości	Stan ekologiczny Potencjał ekologiczny
1	I	Bardzo dobry
2	II	Dobry
3	III	Umiarkowany
4	IV	Słaby
5	V	Zły

Źródło: opracowanie własne na podstawie GIOŚ

O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód powierzchniowych decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych. Podstawą analizy jest porównanie uzyskanych wyników ze środowiskowymi normami jakości.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Gmina Stare Pole leży w granicach Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (rys. 4), są to:

- RW2000165499 Elbląg od Młynówki do ujścia,
- RW2000115299 Nogat.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska dokonuje badania i oceny jakości wód powierzchniowych. Wyniki dla JCWP w obszarze gminy Stare Pole przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Klasyfikacja stanu czystości jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Stare Pole

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena
1	RW2000165499	Elbląg od Młynówki do ujścia	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
2	RW2000115299	Nogat	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Źródło: opracowanie własne na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

5.6.4. JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych (Program PMŚ). Monitoring wód podziemnych jest w Polsce prowadzony w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych.

Oceny stanu chemicznego JCWPd w punktach badawczych dokonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

Tabela 12. Stan ekologiczny jednolitych części wód podziemnych

Lp.	Klasa jakości	Jakość wód
1	I	Wody bardzo dobrej jakości
2	II	Wody dobrej jakości
3	III	Wody zadowalającej jakości
4	IV	Wody niezadowalającej jakości
5	V	Wody złej jakości

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia.

Monitoring jakości wód podziemnych w ramach sieci krajowej realizowany był przez Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych.

Gmina Stare Pole położona jest w obszarze czterech jednolitych częściach wód podziemnych. JCWPd nr 16 w punkcie pomiarowym na terenie powiatu malborskiego oceniony w IV klasie jakości wody (wody niezadowalającej jakości) oraz JCWPd nr 18 w

punkcie pomiarowym na terenie powiatu malborskiego oceniony w V klasie jakości wody (wody złej jakości). Punkty pomiarowe JCWPD nr 19 i 30 znajdowały się poza terenem powiatu malborskiego w powiecie sztumskim.

5.6.5. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– wprowadzanie nowych technologii ograniczających zużycie wody, – uszczelnianie sieci wodociągowych, – budowa sieci kanalizacyjnej, – budowa biologicznej oczyszczalni ścieków, – budowa kanalizacji deszczowej.
NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– wzrost liczby zbiorników bezodpływowych, – brak budowy sieci kanalizacyjnej.
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– realizacja działań edukacyjnych (szkoleń, akcji informacyjnych, spotkań z ekspertami itp.) w zakresie prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej gospodarstwach domowych i w zakładach przemysłowych.
MONITORING ŚRODOWISKA
– prowadzący zakłady wodociągowe są zobowiązani do wykonania systematycznych badań jakości wody. Ponadto WIOŚ w ramach bieżącej działalności prowadzi kontrole przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

5.6.6. PODSUMOWANIE

Sieć wodociągowa na terenie gminy Stare Pole ma długość 74,50 km i korzysta z niej 100% ogółu ludności. Sieć kanalizacyjna w gminie jest dobrze rozwinięta i ma długość 50,40 km. Korzysta z niej 81,49 % ludności. Istotnym elementem gospodarki wodno-ściekowej są zbiorniki bezodpływowe – aktualnie 117. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie gminy Stare Pole nie jest zadowalająca. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód są czynniki antropogeniczne wiążące się przede wszystkim z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej oraz wciąż niedostateczne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej. Nieoczyszczone ścieki odprowadzone są często do nieuszczelnionych szamb, stanowiąc poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Dużym problemem są także zanieczyszczenia pochodzące z rolnictwa, takie jak zanieczyszczenia z użytków rolnych. Są to przede wszystkim związki azotu i fosforu,

pestycydy oraz substancje ropopochodne. Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Jakość wód podziemnych jest niezadowalającej i złej jakości.

5.6.7. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– rosnąca świadomość społeczna dotycząca zachowania i ochrony zasobów wodnych, – sieć kanalizacyjna wysoko rozwinięta, – wysoki stopień zwodociągowania gminy,	– niezadowalający stan wód powierzchniowych i podziemnych, – wrzucanie do kanalizacji odpadów, – wylewanie przez mieszkańców ścieków do rowów, – korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych. – tendencja wzrostowa zużycia wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca,
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– dofinansowania na inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową, – rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej, – zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych, – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, – inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych.	– awarie przestarzałych bezodpływowych zbiorników (szamb) co może spowodować przedostanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych, – brak funduszy na inwestycje związane z ochroną wód, – rozproszona zabudowa.

5.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określają szczegółowo akty prawa miejscowego. Zgodnie z podjętymi uchwałami oraz prawem powszechnie obowiązującym na terenie RP, właściciele nieruchomości z terenu gminy obowiązani są zbierać odpady w sposób selektywny.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Stare Pole realizowana jest zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Zgodnie z jej zapisami podmiot odbierający odpady komunalne jest zobowiązany do przekazywania odebranych od właściciela nieruchomości niesegregowanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Na terenie gminy Stare Pole systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęte są wszystkie nieruchomości (zamieszkałe, niezamieszkałe i mieszane). Odpady komunalne odbierane są przez jeden podmiot – spółkę KOMA Olsztyn Sp. z o.o., ul. Towarowa 20A, 10-417 Olsztyn.²⁹

Odpady komunalne z terenu gminy odbierane są w systemie pojemnikowo- workowym. Z terenu nieruchomości zamieszkałych (na dzień 31.12.2024 r.) i niezamieszkałych odbierane są:

- a. papier i tektura,
- b. szkło,
- c. tworzywa sztuczne,
- d. odpady komunalne niesegregowane (zmieszane).
- e. popiół,
- f. odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- g. odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone.

Tabela 13. Odpady odbierane z nieruchomości z rozbiem na poszczególne frakcje

Lp.	Nazwa odpadów	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
1	Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	42,62
2	Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	115,08
3	Szkło	15 01 07	86,74
4	Niesegregowane odpady komunalne	20 03 01	648,68
5	Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	311,82
6	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08	67,06
7	Popiół	20 03 99	141,02
8	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	23,02

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Stare Pole za 2024 rok

Stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców gminy Stare Pole jest dostępny przy ul. Żuławskiej 16 w Starym Polu³⁰. W punkcie przyjmowane są następujące rodzaje odpadów:

²⁹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Stare Pole za 2024 rok

³⁰ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Stare Pole za 2024 rok

Tabela 14. Odpady zbierane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów

Lp.	Nazwa odpadów	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
1	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	15 01 10*	0,6
2	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	20 01 28	1,74
3	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	20,48
4	Zmieszane odpady z budowy i, remontów i demontażu	17 09 04	29,56
5	Materiały izolacyjne	17 06 04	2,007
6	Opony	16 01 03	19,64
7	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego	17 01 07	2,7
8	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	16 02 13*	0,703
9	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	16 02 14	0,603
10	Urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	16 02 11*	3,463
11	Żelazo i stal	17 04 05	0,192

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Stare Pole za 2024 rok

W 2024 roku łączna masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, przekazanych do Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. w Tczewie, wyniosła 378,88 [Mg], w tym:

- odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) w ilości 311,82 [Mg];
- odpady kuchenne ulegające biodegradacji (20 01 08) w ilości 67,06 [Mg].

Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Stare Pole przekazanych do termicznego przekształcania w roku 2024 wyniosła 73,2525 Mg. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wyniósł 4,95 %³¹.

Gmina Stare Pole osiąga wysoki poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z terenu gminy, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z terenu gminy oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych z terenu gminy. Gmina osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

³¹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Stare Pole za 2024 rok

przekazanych do składowania oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Gmina Stare Pole wywiązuje się z obowiązku narzuconego na gminę ustawowo osiągając wymagany prawem poziom recyklingu. Odpady komunalne pochodzące z terenu gminy są poddawane innym niż składowanie procesom przetwarzania. Priorytetowym zadaniem dla gminy Stare Pole na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego segregowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Gmina wspólnie dofinansowuje usuwanie azbestu razem z WFOŚiGW. W ramach programu usunięto następujące ilości wyrobów zawierających azbest:

- 2022 – 32,44 Mg,
- 2023 – 20,22 Mg,
- 2022 – 0Mg³².

Głównym problemem dotyczącym gospodarki odpadowej na terenie gminy Stare Pole jest porzucanie w miejscach do tego nieprzeznaczonych (rowy, pobocza dróg, działki niezamieszkałe) odpadów z demontażu samochodów, opon, gruzu itp.³³.

5.7.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– lokalizowanie obiektów gospodarki odpadami (np. składowisk, PSZOK-ów, magazynów odpadów) w oddaleniu od terenów zagrożonych podtopieniami, i osuwiskami, będącymi następstwami kumulacji zmian klimatycznych.
NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– głównym zagrożeniem jest możliwość wybuchu pożaru samych odpadów, czy to komunalnych czy przemysłowych. W wyniku pożaru będą się uwalniały do atmosfery bardzo toksyczne substancje z palącego się biogazu oraz odpadów tworzyw sztucznych.
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– prowadzenie działalności edukacyjnej zarówno mieszkańców, jak i podmiotów gospodarczych w zakresie ograniczania powstawania odpadów, właściwego postępowania z odpadami, selektywnego zbierania odpadów oraz racjonalnego wykorzystania wody i energii.

³² Urząd Gminy Stare Pole

³³ Urząd Gminy Stare Pole

MONITORING ŚRODOWISKA

- w kontekście odpadów komunalnych konieczne jest monitorowanie osiągniętych poziomów recyklingu i odzysku odpadów celem dostosowywania lokalnych, gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi.

5.7.2. PODSUMOWANIE

Gospodarka odpadami na terenie gminy Stare Pole funkcjonuje prawidłowo, jak również prowadzi w tym celu kampanie edukacyjne dla mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonuje PSZOK, zlokalizowany jest on w miejscowości Stare Pole. Gmina Stare Pole osiągnęła wszystkie wymagane ustawowo poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów. Należy oczekiwać, że poprzez wzrost świadomości mieszkańców w kolejnych latach nastąpi jeszcze większy wzrost recyklingu i odzysku odpadów. Z terenu gminy Stare Pole sukcesywnie usuwane są wyroby zawierające azbest w 2023 r. zostało usunięte 20,22 Mg.

5.7.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– realizacja programu usuwania azbestu, – umożliwienie wszystkim mieszkańcom gminy selektywnego zbierania odpadów, – lokalizacja PSZOK na terenie gminy, – ciągły wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie.	– konieczność zwiększenia świadomości mieszkańców w temacie gospodarki odpadami.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– wsparcie działań podmiotów zajmujących się gospodarowaniem odpadami, – eliminacja nielegalnego składowania odpadów, – rozbudowa istniejącego punktu selektywnej zbiórki odpadów, – zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych.	– palenie odpadów w gospodarstwach domowych, – nielegalne pozbywanie się odpadów, – nieprawidłowa segregacja odpadów, – brak środków finansowania na usuwanie azbestu.

5.8. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od natężenia, częstotliwości, charakteru zmian

w czasie, długotrwałości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek.

W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas:

- komunikacyjny (drogowy, kolejowy i lotniczy),
- przemysłowy,
- osiedlowy,
- domowy.

Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska. Dokonywane pomiary i oceny mają umożliwiać wyznaczanie obszarów o ponad normatywnym poziomie hałasu, na których należy skoncentrować działania naprawcze.

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Stare Pole jest przede wszystkim ruch kołowy. Do głównych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy oraz powodujących podstawowe źródło hałasu należy droga krajowa nr 22. Rosnące natężenie ruchu powoduje coraz większą presję na środowisko. Wieloletnie badania wskazują na zwiększanie się obszarów poddanych nadmiernemu oddziaływaniu hałasu i niepokojące zmniejszanie powierzchni terenów o korzystnych warunkach akustycznych. Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym,
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych),
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny,
- płynność ruchu,
- rodzaj i stan nawierzchni.

W przypadku hałasów drogowych i kolejowych obowiązujące obecnie wartości wskaźników wynoszą³⁴:

³⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112)

- 65 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zabudowy zagrodowej,
- 61 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Należy podkreślić, iż przyjęte wartości dopuszczalne stanowią kompromis pomiędzy realnymi możliwościami ograniczania emisji i propagacji hałasu, a potrzebą komfortu akustycznego, w związku z czym ich zachowanie nie gwarantuje całkowitej eliminacji uciążliwości akustycznych.

Należy podkreślić, iż przyjęte wartości dopuszczalne stanowią kompromis pomiędzy realnymi możliwościami ograniczania emisji i propagacji hałasu, a potrzebą komfortu akustycznego, w związku z czym ich zachowanie nie gwarantuje całkowitej eliminacji uciążliwości akustycznych.

Tabela 15. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN}^{35} – powiat malborski

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L_{DWN}				
	55 – 60 dB	60 – 65 dB	65 – 70 dB	70 – 75 dB	> 75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	6,375	3,515	1,891	1,183	0,326
Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	0,740	0,616	0,475	0,065	0,000
Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	2,552	2,119	1,631	0,237	0,000

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo pomorskie, 2018 r. GDDKiA

³⁵ L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A (wskaźnik hałasu dla pory dziennej, wieczornej i nocnej)

Tabela 16. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N ³⁶ – powiat malborski

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L_N				
	55 – 60 dB	60 – 65 dB	65 – 70 dB	70 – 75 dB	> 75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	4,862	2,551	1,353	0,674	0,007
Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	0,609	0,621	0,158	0,00	0,00
Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	2,104	2,132	0,561	0,00	0,000

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo pomorskie, 2018 r. GDDKiA

Z analiz przeprowadzonych przez GDDKiA w 2018 r. w opracowaniu pn. „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo pomorskie”, wynika, że nie zostały przekroczone wartości dopuszczalne wskaźnika LDWN i LN w powiecie malborskim.

Ponadto przedsiębiorstwa, zakłady i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na obszarze gminy Stare Pole kształtują klimat akustyczny w swoim otoczeniu. Na analizowanym obszarze działalność prowadzi wiele średnich i mniejszych przedsiębiorstw i to one stanowią źródło niekontrolowanej emisji hałasu. Natomiast większe przedsiębiorstwa posiadające uregulowany stan prawny czynią starania w kierunku zmniejszenia lub całkowitego wyeliminowania uciążliwości związanych z ich działalnością. Działanie zakładów nie powinno powodować przekroczenia standardów, jakości środowiska i dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku poza teren, do którego prowadzący instalacji ma tytuł prawny.

Potencjalnym źródłem emisji hałasu w środowisku mogą być także zakłady przemysłowe. Starosta malborski nie wydał decyzji na terenie gminy Stare Pole określającej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku³⁷.

³⁶ L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A (wskaźnik hałasu dla pory nocnej)

³⁷ Starostwo Powiatowe w Malborku

5.8.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– wiązać się będzie ze wzrostem temperatury, przez co zwiększy się liczba urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych. W zwartej zabudowie lub nowych budynkach wielorodzinnych może powodować nadmierną emisję hałasu. Ograniczenie tego zjawiska polegać może na odpowiednim planowaniu przestrzeni (zieleń publiczna, zbiorniki wodne).
NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– w związku z wzrostem negatywnych czynników związanych z emisją hałasu należy przewidzieć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia emisji hałasu poprzez: wykorzystywanie cichych nawierzchni na terenach zabudowanych, a w uzasadnionych przypadkach wprowadzenie również ograniczeń prędkości i wagi pojazdów na obszarach zabudowanych, wprowadzanie zieleni izolacyjnej w obrębie pasów drogowych, zapewnienie właściwej organizacji ruchu, wprowadzenie rozwiązań zapisanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego, – promowanie transportu zbiorowego i rowerowego, – promowanie wśród przedsiębiorców technologii o obniżonej hałaśliwości
MONITORING ŚRODOWISKA
– w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie stanu akustycznego GIOŚ wykonuje pomiary, badania i analizy na terenie całego województwa pomorskiego.

5.8.2. PODSUMOWANIE

Monitoring hałasu przeprowadzony na terenie województwa pomorskiego wykazał, że hałas komunikacyjny, podobnie jak w poprzednich latach, jest jednym z największych zagrożeń i głównych uciążliwości dla ludności. W gminie Stare Pole w szczególności hałas komunikacyjny uciążliwy jest dla mieszkańców, których posesje znajdują się w bliskiej odległości od drogi krajowej nr 22. Na terenie gminy w ostatnich latach nie znajdował się punkt pomiarowy hałasu – wartości określone są dla powiatu malborskiego.

Należy jednak pamiętać, iż specyfika gminy Stare Pole wskazuje na mniejsze ryzyko zagrożenia hałasem niż ma to miejsce w wybranych do przeprowadzania badań punktach, które położone są przeważnie przy głównych drogach w miastach. Teren gminy stanowi bowiem obszar o charakterze typowo wiejskim. Lokalne źródła hałasu na terenie gminy stanowią także drobne zakłady usługowe, obiekty użyteczności publicznej oraz sezonowo maszyny rolnicze pracujące na polach.

5.8.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– wiejski charakter gminy wskazujący na mniejsze zagrożenie hałasem niż w przypadku ośrodków miejskich, – stale remontowane i modernizowane drogi gminne i powiatowe.	– potencjalne przekroczenia poziomu hałasu wzdłuż szlaków komunikacyjnych, – brak punktu monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– poprawa stanu technicznego dróg na terenie gminy, – dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia, – zwiększenie ilości punktów kontrolnych oraz częstotliwości pomiarów prowadzonych przez GIOŚ.	– niekontrolowany rozwój ruchu drogowego, – stale zwiększająca się liczba osób narażona na ponadnormatywny hałas, – zły stan techniczny pojazdów.

5.9. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Intensywność oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na żywe komórki zależy od jego mocy (im większa moc, tym silniejsze promieniowanie) i odległości od źródła (wraz z odległością natężenie emitowanego pola słabnie).

Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje:

- w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych,
- w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

Pole elektromagnetyczne stanowią stały i istotny czynnik oddziałujący na organizm ludzki. Naturalne i sztuczne pola elektromagnetyczne towarzyszą człowiekowi wszędzie – w miejscu zamieszkania, w pracy, w podróży, a ich coraz bardziej intensywne występowanie jest konsekwencją rozwoju techniki. W ostatnim czasie wraz ze wzrostem ilości urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne, wzrasta również zainteresowanie tym tematem.

Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

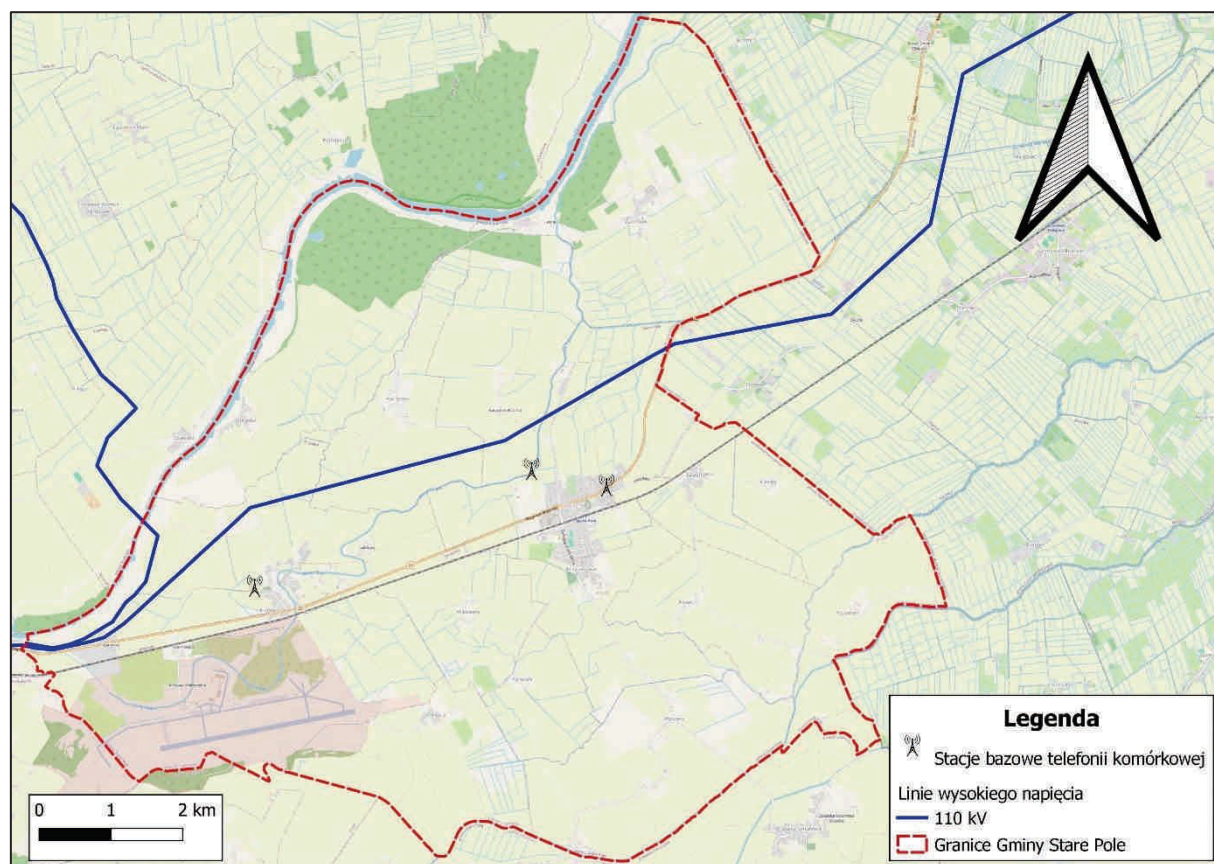
- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,

- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Największe oddziaływanie w postaci promieniowania niejonizującego wykazują linie elektroenergetyczne wysokich napięć. Ich występowanie wymaga określenia stref ochronnych, zależnych od natężenia pola elektrycznego. Pod liniami o napięciu 110-400 kV może występować II strefa ochronna z zakazem lokalizacji budynków mieszkalnych.

Przez obszar gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV z korytarzem technicznym 40m (2x20 m) łącząca GPZ-y 110/15 kV Malbork-Wschód i Elbląg- przechodzi przez obręby Królewo, Kaczynos, Kaczynos Kolonia, i Stare Pole. Kablowo-napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV- wychodząca z GPZ 110/15 kV Malbork-Wschód, przechodząca przez obręb Królewo i dalej biegnąca przez rzekę Nogat w kierunku północno-zachodnim. Kablowa podziemna sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV-korytarz przebiega z północnego-zachodu w kierunku południowo-wschodnim przez obręby Janówka, Kaczynos, Stare Pole, Kraszewo, Krzyżanowo, Złotowo i Szaleniec. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy są zlokalizowane stacje bazowe telefonii komórkowej³⁸. Lokalizacja stacji bazowych została przedstawiona na poniższym rysunku.

³⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Pole

Rysunek 11. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na tle gminy Stare Pole

Źródło: Opracowanie własne na podstawie si2pem.gov.pl.

Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. W ramach monitoringu Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku na podstawie których między innymi ma prowadzić rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W gminie Stare Pole w ostatnich latach nie prowadzono pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych.

5.9.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia masztów telefonii komórkowej, linii elektroenergetycznych, transformatorów, co wpłynie na ograniczenia w dostawie energii elektrycznej do odbiorców. Ważna jest rozbudowa systemu energetycznego o instalacje kablowe.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– lokalizacja urządzeń wykluczająca zachodzenie na siebie obszarów oddziaływań silnych pól wytwarzanych przez sąsiednie źródła i utrzymanie urządzeń w dobrym stanie technicznym.
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– edukacja społeczeństwa (szkoły, zakłady produkcyjne, mieszkańcy) z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.
MONITORING ŚRODOWISKA
– monitoring pól elektromagnetycznych prowadzi GIOŚ. Wyniki badań są publikowane przez inspekcję na bieżąco, corocznie.

5.9.2. PODSUMOWANIE

Promieniowanie elektromagnetyczne jest zanieczyszczeniem, którego oddziaływanie jest niezauważalne gołym okiem, a wpływ na człowieka nie jest dostatecznie rozpoznany. Na terenie gminy Stare Pole w ostatnich latach nie były prowadzone badania pól elektromagnetycznych.

5.9.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– dotychczasowy poziom tła elektromagnetycznego nie powoduje znaczącego zagrożenia środowiska i ludności,	– nierozbudowany układ zewnętrznych sieciowych powiązań elektroenergetycznych, – niski poziom świadomości społecznej o zagrożeniach ze strony PEM, – punkt pomiaru pól elektromagnetycznych na terenie gminy.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– racjonalny dobór lokalizacji powstających instalacji i urządzeń stanowiących źródła PEM.	– możliwe przekroczenie w przyszłości dopuszczalnego poziomu w związku z rozwojem sieci elektromagnetycznych i zwiększoną liczbą urządzeń elektrycznych.

5.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Na terenie gminy Stare Pole nie występuje zakład o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii wymieniony w wykazie i rejestrze dotyczącym zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej³⁹.

³⁹ Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Potencjalnym zagrożeniem na terenie gminy Stare Pole mogą być klęski żywiołowe – w przeszłości jednak nie występowały żadne większe zniszczenia na terenie gminy z ich powodów.

Innym, potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki wystąpienia poważnych awarii mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

5.10.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
– ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczeniu energii do odbiorców, a także zakładów przemysłowych, co może doprowadzić do przerwania ich pracy, przegrzania układów technologicznych.
NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
– nadzwyczajne zagrożenia środowiska powstają wskutek wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, a które mogą spowodować m.in.: skażenie powietrza, wód, gleb oraz pożary.
DZIAŁANIA EDUKACYJNE
– prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców gminy.
MONITORING ŚRODOWISKA
– stała współpraca z organami Państwowej Straży Pożarnej, Wojewodą oraz WIOŚ w zakresie prowadzenia kontroli występowania awarii.

5.10.2. PODSUMOWANIE

Na terenie gminy Stare Pole nie znajduje się zakład o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnymi źródłami poważnych awarii mogą być klęski żywiołowe lub transport drogowy substancji niebezpiecznych.

5.10.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– brak zakładu mogącego być źródłem powstania poważnej awarii na terenie gminy.	– stacje paliw płynnych, które są potencjalnym źródłem zanieczyszczenia środowiska, – szansa wystąpienia klęsk żywiołowych.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– edukacja społeczeństwa na wypadek wystąpienia zagrożenia, – szkolenie jednostek odpowiedzialnych za usuwanie skutków poważnych awarii.	– transport towarów niebezpiecznych, głównie paliw płynnych.

6. PODSUMOWANIE EFEKTÓW REALIZACJI DOTYCHCZAS REALIZOWANYCH DZIAŁAŃ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

W celu zobrazowania efektów realizacji działań związanych z ochroną środowiska oraz oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska jest właściwy system sprawozdawczości. W poniższej tabeli zestawiono wartości wybranych wskaźników stanu środowiska i zmian presji na środowisko, aby w przyszłości można było z łatwością określić trend zachodzących zmian, a w razie potrzeby wdrożyć działania naprawcze.

Tabela 17. Wskaźnik monitorowania efektów realizacji związanych z ochroną środowiska w gminie Stare Pole

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Rok			Zmiana wartości wskaźnika ⁴⁰
			2018	2021	2024	
1.	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	64,4	65,9	74,50	↑ 10,1
2.	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej na 100 km ²	km	81,0	82,9	93,8	↑ 12,8
3.	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1208	1225	1247	↑ 39
4.	Korzystający z instalacji sieci wodociągowej	%	98,7	100,0	100,0	↑ 1,3
5.	Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	26,3	27,4	30,2	↑ 3,9
6.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	50,4	50,4	50,4	- 0
7.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	607	705	715	↑ 108
8.	Korzystający z instalacji sieci kanalizacyjnej	%	73,5	81,0	81,49	↑ 7,99
9.	Zbiorniki bezodpływowe	szt.	163	145	117	↓ 46
10.	Oczyszczalnie przydomowe	szt.	11	17	49	↑ 38
11.	Oczyszczalnie komunalne	szt.	3	3	3	- 0
12.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku	Mg	927,86	705,22	661,40	↓ 266,46
13.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	40,3	56,5	54,4	↑ 14,1
14.	Powierzchnia lasów	ha	325,37	325,35	324,67	↓ 0,7
15.	Lesistość	%	4,1	4,1	4,1	- 0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

⁴⁰ ↓ - spadek wartości wskaźnika, - - wartość niezmienna, ↑ - wzrost wartości wskaźnika

7. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Głównym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest sprecyzowanie działań, jakie można przedsięwziąć w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Program Ochrony Środowiska jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania ochroną środowiska na szczeblu miejskim. Stanowi pomost między konkretnymi działaniami, a dokumentami, które dotyczą ekologii. Po przeprowadzeniu analizy stanu środowiska w gminie Stare Pole, wyznaczono cele oraz określono zadania, których realizacja przełoży się na poprawę stanu środowiska.

Ponadto kontynuowane będzie umieszczanie w aktach prawa miejscowego zapisów mających na celu ochronę środowiska. Przykładem takiego dokumentu są dokumenty planistyczne. Wyznaczane w nich kierunki zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania, mające wpływ na ochronę środowiska to m.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu oraz zakaz gromadzenia lub magazynowania wszelkich odpadów w miejscach do tego nieprzygotowanych,
- ograniczenie możliwości lokalizacji w pobliżu zabudowy mieszkaniowej nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, w tym mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko takich jak m.in.: fermy wielkopowierzchniowe lub zakłady przetwarzania odpadów przemysłowych,
- zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, tj. powodujących przekroczenia ustalonych przepisami odrębnymi standardów jakości środowiska,
- ograniczenie zmian naturalnego ukształtowania terenu,
- ograniczenie wycinki istniejących drzew i krzewów w zadrzewieniach, o ile nie jest ona bezpośrednio związana lokalizacją istniejącego lub przewidzianego niniejszym planem zainwestowania lub usuwaniem zagrożeń,
- zakaz zanieczyszczania, zasypywania i kanalizowania (z wyjątkiem przepustów pod drogami) istniejących cieków powierzchniowych,
- ograniczanie rozpraszania zabudowy poprzez wskazanie terenów jej rozwoju, w pierwszej kolejności w granicach wykształconych już pasów i skupisk zabudowy lub w ich sąsiedztwie,

- wypełnianie wolnych enklaw w pasmach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w celu odpowiedniego wykorzystania terenów już zurbanizowanych i stworzenia większej ich zwartości przestrzennej,
- wyposażanie terenów zabudowy mieszkaniowej co najmniej w sieci elektroenergetyczne i wodociągowe, a strefy koncentracji zabudowy mieszkaniowej - także w sieci kanalizacji sanitarnej,
- propagowanie odnawialnych źródeł energii, rekomendowanie stopniowego ograniczania wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych zagospodarowanie maksymalnej powierzchni działek w postaci powierzchni biologicznie czynnych.

Tabela 18. Cele, kierunki interwencji i zadania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.] (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>1	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Termomodernizacja świetlicy	Zadanie własne: Gmina Stare Pole Zadania monitorowane: Środki UE	Nieotrzymanie dofinansowania
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Długość wybudowanej sieci [mb] (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>0	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej	Zadanie własne: Gmina Stare Pole	Nieotrzymanie dofinansowania
3	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy	Ilość zdemontowanych odpadów zawierających azbest [Mg] (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>0	Usuwanie azbestu z terenu gminy	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Zadanie własne: Gmina Stare Pole Zadania monitorujące: WFOŚ	Nieotrzymanie dofinansowania
4	Zagrożenie hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość ścieżek rowerowych [mb] (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>0	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Budowa ścieżek rowerowych	Zadanie własne: Gmina Stare Pole Zadania monitorujące: Polski Ład	Nieotrzymanie dofinansowania
			Długość drogi [mb] (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>0		Budowa dróg gminnych	Zadanie własne: Gmina Stare Pole	Nieotrzymanie dofinansowania
			Długość drogi [mb] (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>0		Budowa dróg dojazdowych	Zadanie własne: Gmina Stare Pole Zadania monitorujące: Wojewoda Pomorski	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
			Długość drogi [mb] (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>0		Budowa drogi, parkingu, tężni solankowej	Zadanie własne: Gmina Stare Pole	Nieotrzymanie dofinansowania
5	Zasoby przyrodnicze	Ochrona zasobów przyrodniczych	Liczba wypielegnowanych pomników przyrody (szt.) (Urząd Gminy Stare Pole)	0	>0	Poprawa walorów krajobrazowych	Prace pielęgnacyjne pomnika przyrody	Zadanie własne: Gmina Stare Pole	Nieotrzymanie dofinansowania

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 19. Harmonogram zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Razem [tys. zł]	Źródło finansowania
				2025	2026	2027	2028	2029-2032		
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja świetlicy	Gmina Stare Pole	50	450	-	-	-	500	Budżet Gminy, Środki UE
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej	Gmina Stare Pole	1859,30	-	-	-	-	1859,30	Budżet Gminy
3	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Stare Pole	16,135	-	-	-	-	16,135	Budżet Gminy, WFOŚ
4	Zagrożenia hałasem	Budowa ścieżek rowerowych	Gmina Stare Pole	6062,5	3987,5	-	-	-	10 050	Budżet Gminy, Polski Ład
		Budowa dróg gminnych	Gmina Stare Pole	-	2152,4	-	-	-	2152,4	Budżet Gminy
		Budowa dróg dojazdowych	Gmina Stare Pole	-	469,71	-	-	-	469,71	Budżet Gminy, Wojewoda Pomorski
		Budowa drogi, parkingu, tężni solankowej	Gmina Stare Pole	1350	-	-	-	-	1350	Budżet Gminy
5	Zasoby przyrodnicze	Prace pielęgnacyjne pomnika przyrody	Gmina Stare Pole	6,9	-	-	-	-	6,9	Budżet Gminy,

Źródło: Opracowanie własne

8. MONITORING, EWALUACJA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Aby realizacja zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w Programie Ochrony Środowiska zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji zadań własnych będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie gminy oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji Programu Ochrony Środowiska, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Wójt Gminy Stare Pole, zgodnie z art. 18 ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, będzie sporządzał co 2 lata raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska, które zostaną przedstawione Radzie Gminy, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu Malborskiego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA
GMINY STARE POLE NA LATA 2025-2028
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY
NA LATA 2029-2032

17 LISTOPADA 2025

ZAMAWIAJĄCY:

Gmina Stare Pole
ul. Marynarki Wojennej 6
82-220 Stare Pole

WYKONAWCA:

Envico Solutions
ul. Bursztynowa 28
07-200 Wyszaków
Tel: +48 517 621 901
E-mail: samorzady@envico.com.pl
www.envico.com.pl

AUTOR OPRACOWANIA:

Mgr inż. Mateusz Puścian

Mateusz Puścian

Mgr. inż. Krystian Rachubka

Krystian Rachubka

Mgr inż. Wioletta Kucharczyk

Kucharczyk Wioletta

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	6
2.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	6
3.	Podstawa opracowania	8
4.	Zakres opracowania	8
5.	Zawartość i główne cele Programu ochrony środowiska oraz jego powiązania z innymi dokumentami	9
6.	Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy oddziaływania na środowisko	11
7.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	12
8.	Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym	12
9.	Stan środowiska obszaru objętego Programem ochrony środowiska	13
9.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	13
9.2.	Gospodarowanie wodami	13
9.3.	Gleby	13
9.4.	Zasoby geologiczne	14
9.5.	Zasoby przyrodnicze	14
9.6.	Gospodarka wodno-ściekowa	14
9.7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	15
9.8.	Zagrożenia hałasem	15
9.9.	Pola elektromagnetyczne	15
9.10.	Zagrożenia poważnymi awariami	16
10.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i>	16
11.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe,	

stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko 16

12. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko zadań ujętych w Programie ochrony środowiska..... 24

12.1. Obszary Natura 2000 24

12.2. Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000) w tym korytarze ekologiczne 24

12.3. Różnorodność biologiczna 27

12.4. Ludzie 28

12.5. Zwierzęta 28

12.6. Rośliny..... 28

12.7. Woda..... 29

12.8. Powietrze 29

12.9. Powierzchnia ziemi 29

12.10. Krajobraz 30

12.11. Klimat..... 30

12.12. Zasoby naturalne 30

12.13. Zabytki..... 31

12.14. Dobra materialne..... 31

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie ochrony środowiska oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu 31

1. WSTĘP

Przedmiotem niniejszej *Prognozy oddziaływania na środowisko* jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stare Pole na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032*. Obowiązek opracowania *Prognozy oddziaływania na środowisko* wynika z faktu, iż *Program ochrony środowiska* przewiduje do realizacji zadania, które zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

2. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza *Prognoza oddziaływania na środowisko* została opracowana na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Zakres *Prognozy oddziaływania na środowisko* wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Dokumentem bazowym, na podstawie którego sporządzona została *Prognoza oddziaływania na środowisko* jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stare Pole na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032*. Dokument swym zakresem obejmuje szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska na terenie Gminy Stare Pole. Opisuje stan środowiska oraz presje, jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska (obszary interwencji). Jest również dokumentem strategicznym, w którym wyznaczono cele (poprawa jakości powietrza, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawa gospodarki odpadami, poprawa klimatu akustycznego, ochrona zasobów przyrodniczych), które wynikają m.in. z następujących dokumentów:

- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),

- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku,
- Program Strategiczny Ochrony Środowiska dla województwa pomorskiego,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Malborskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stare Pole.

Monitoring skutków realizacji Programu ochrony środowiska będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie Gminy Stare Pole oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w Programie ochrony środowiska. Co 2 lata sporządzane będą Raporty z wykonania Programu ochrony środowiska, które zostaną przedstawione Radzie Gminy Stare Pole, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu Malborskiego.

W obu dokumentach dokonano charakterystyki i oceny stanu środowiska na terenie Gminy Stare Pole. Dzięki temu zdefiniowano główne problemy i zagrożenia jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska (obszary interwencji).

W ramach realizacji wyznaczonych w dokumencie celów zaplanowano szereg zadań takich jak m.in.:

- Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy,
- Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- Usuwanie azbestu z terenu gminy,
- Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego,
- Poprawa walorów krajobrazowych.

Przeprowadzona w *Prognozie oddziaływania na środowisko* analiza zadań ujętych w *Programie ochrony środowiska* pod kątem możliwości ich oddziaływania na środowisko wykazała, iż oddziaływania negatywne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań (co będzie następstwem m.in. użycia sprzętu budowlanego, transportu materiałów budowlanych i wykonywania prac ziemnych) oraz będą mieć charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań skumulowanych oraz oddziaływań o zasięgu transgranicznym.

Ocena skutków realizacji *Programu ochrony środowiska* będzie prowadzona w oparciu o zmiany wartości wskaźników, takich jak m.in.: liczba zmodernizowanych obiektów, masa zebranych odpadów zawierających azbest, liczba dzieci objętych kampanią, liczba wybudowanych instalacji, długość rozbudowanej sieci, liczba wybudowanych zbiorników, liczba ulotek i plakatów, pojemność wybudowanych zbiorników, liczba ludności objęta projektami.

Wszystkie zadania wyznaczone do realizacji w ramach *Programu ochrony środowiska* mają na celu ochronę środowiska i ograniczenie wprowadzania zanieczyszczeń do środowiska. Zgodne są również z zasadą zrównoważonego rozwoju. Efektem tych działań będzie również pozytywny wpływ na zdrowie człowieka. Brak realizacji zapisów *Programu* spowoduje pogarszanie się stanu wszystkich komponentów środowiska.

3. PODSTAWA OPRACOWANIA

Podstawą prawną wykonania *Prognozy oddziaływania na środowisko* jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

4. ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres *Prognozy oddziaływania na środowisko* wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 22 sierpnia 2025 r. (znak pisma: RDOŚ-Gd-WOO.411.6.2025.AM.1.),
- Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym z dnia 31 lipca 2025 r. (znak pisma: ONS.9022.502.6.2025.WR).

5. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Celami realizacji Programu ochrony środowiska jest poprawa stanu i ochrona środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego, w szczególności:

- Poprawa jakości powietrza,
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy,
- Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów,
- Ochrona zasobów przyrodniczych.

Dokument ten spójny jest z celami oraz kierunkami interwencji ujętych m. in. w następujących dokumentach strategicznych:

1. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.: bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności, badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- a) 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- b) 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- c) wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- d) redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

2. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności:

- a) Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.
- 3. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.):
 - a) Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
 - b) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport,
 - c) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia,
 - d) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko.
- 4. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:
 - a) Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I),
 - b) Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II),
 - c) Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III),
 - d) Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV),
 - e) Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V).
- 5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku:
 - a) Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
 - b) Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
- 6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030:
 - a) Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.
- 7. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku:
 - a) Rozwój odnawialnych źródeł energii.
- 8. Program Strategiczny Ochrony Środowiska dla województwa pomorskiego:
 - a) Dążenie do neutralności klimatycznej,
 - b) Poprawa jakości powietrza,
 - c) Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa,

- d) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
 - e) Zmiany klimatu w planowaniu strategicznym.
9. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Malborskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028:
- a. Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
 - b. Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych,
 - c. Zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo-gospodarczych,
 - d. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym polegająca na zapobieganiu powstawania odpadów, przygotowaniu do ponownego użycia, recyklingu i innych metodach odzysku oraz zmniejszenia poziomu składowania masy odpadów komunalnych,
 - e. Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych.
10. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stare Pole.

6. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokonano równolegle z opracowaniem *Programu ochrony środowiska. Prognozę oddziaływania na środowisko* wykonano również w oparciu o zapisy ustawy z dnia 3 października z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Analizy oddziaływań na środowisko przewidzianych do realizacji zadań dokonano opierając się o dane literaturowe oraz ustalenia własne. Wyniki tej analizy zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi, a następnie podsumowano wszystko

w tabeli, zawierającej uzasadnienie przewidywanego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby realizacja zadań zawartych w *Programie ochrony środowiska* przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w *Programie ochrony środowiska* zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring skutków realizacji zadań będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie Gminy Stare Pole (tabela 17 w rozdziale 6 *Programu ochrony środowiska*) oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w *Programie ochrony środowiska*. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji *Programu ochrony środowiska*, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Organ wykonawczy Gminy Stare Pole zobowiązany jest co 2 lata sporządzić raport z wykonania *Programu ochrony środowiska* – wynika to z art. 18 ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). Raporty te zostaną przedstawione Radzie Gminy Stare Pole, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu Małborskiego.

8. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIU TRANSGRANICZNYM

Program ochrony środowiska nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne.

9. STAN ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

9.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

W 2025 roku GIOŚ dla obszaru województwa pomorskiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2024. Dla strefy pomorskiej, w której położona jest gmina Stare Pole, nie stwierdzono przekroczenia poziomów celów docelowych dla żadnych substancji w odniesieniu do zdrowia człowieka i ochrony roślin. Głównym obszarem problemowym w gminie Stare Pole jest emisja zanieczyszczeń do powietrza powodowana przez niską emisję, wynikająca ze spalania paliw stałych – w szczególności węgla w gospodarstwach domowych (spalanie paliw stałych złej jakości w kotłowniach budynków mieszkalnych) i pieców pozaklasowych. Największe zanieczyszczenie ma miejsce podczas sezonu grzewczego (źródła emisji opierają się o paliwa stałe – głównie węgiel kamienny). Wpływ ruchu drogowego (emisja liniowa) na zanieczyszczenie powietrza jest mniejszy niż instalacje grzewcze, jednak jest równomiernie nasilony podczas całego roku kalendarzowego, zwłaszcza na obszarach położonych wzdłuż drogi krajowej nr 22.

9.2. GOSPODAROWANIE WODAMI

Teren gminy Stare Pole położony jest w obrębie Żuław Wiślanych. Sieć melioracyjna na terenie gminy Stare Pole jest dobrze rozwinięta. Gmina Stare Pole położona jest w obrębie 2 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych. Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Z racji na rolniczy charakter gminy, zanieczyszczenia z obszarów rolnych mogą znacząco wpływać na jakość wód. Obszar gminy położony jest w obrębie JCWPd nr 19, 16, 18 i 30. Na terenie gminy Stare Pole znajduje się jeden główny zbiornik wód podziemnych Ząbrowo.

Na obszarze gminy występuje zagrożenie powodziowe. Poziom zagrożenia występowaniem susz na terenie gminy jest wysoki.

9.3. GLEBY

Gmina Stare Pole jest typową gminą rolniczą cechuje się niskim stopniem uprzemysłowienia i urbanizacji. Na jej obszarze dominują gleby wysokich klas bonitacyjnych (I

- III klasy) co z góry definiuje jej wysoko potencjał rolniczy. Wzdłuż dróg, jednostkowo i na niewielkich powierzchniowo obszarach mogą znajdować się gleby zanieczyszczone głównie metalami ciężkimi. Przyczyną tych zanieczyszczeń są pojazdy samochodowe, dlatego należy ograniczyć przydatność na cele rolnicze i leśne gruntów przylegających do dróg w odległości minimum 50 m. Zagrożeniem może być również erozja wietrzna.

9.4. ZASOBY GEOLOGICZNE

Na terenie gminy Stare Pole nie znajdują się udokumentowane złoża surowców mineralnych.

9.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Lasy stanowią siedlisko dla większości dzikich gatunków roślin i zwierząt. Pełnią więc nie tylko istotną funkcję ekologiczną (także ze względu na ich wpływ na klimat), ale także gospodarczą i społeczną. Lesistość gminy Stare Pole wynosi 4,1 % co jest wartością poniżej przeciętnej w skali kraju. Istotnym zadaniem dla właścicieli nieruchomości gruntowych powinno być zalesianie ziem nieużytkowanych lub użytkowanych w nieefektywny sposób. Na obszarze gminy znajdują się formy ochrony przyrody. Należy uznać, że zasoby przyrodnicze gminy Stare Pole są dobrze chronione, a z racji na bioróżnorodność tych miejsc, dodatkowo zwiększają atrakcyjność turystyczną regionu.

9.6. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Sieć wodociągowa na terenie gminy Stare Pole ma długość 74,50 km i korzysta z niej 100% ogółu ludności. Sieć kanalizacyjna w gminie jest dobrze rozwinięta i ma długość 50,40 km. Korzysta z niej 81,49 % ludności. Istotnym elementem gospodarki wodno-ściekowej są zbiorniki bezodpływowe – aktualnie 117. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie gminy Stare Pole nie jest zadowalająca. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód są czynniki antropogeniczne wiążące się przede wszystkim z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej oraz wciąż niedostateczne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej. Nieoczyszczone ścieki odprowadzone są często do nieuszczelnionych szamb, stanowiąc poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Dużym problemem są także zanieczyszczenia pochodzące z rolnictwa,

takie jak zanieczyszczenia z użytków rolnych. Są to przede wszystkim związki azotu i fosforu, pestycydy oraz substancje ropopochodne. Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Jakość wód podziemnych jest niezadowalającej i złej jakości.

9.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Gospodarka odpadami na terenie gminy Stare Pole funkcjonuje prawidłowo, jak również prowadzi w tym celu kampanie edukacyjne dla mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonuje PSZOK, zlokalizowany jest on w miejscowości Stare Pole. Gmina Stare Pole osiągnęła wszystkie wymagane ustawowo poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów. Należy oczekiwać, że poprzez wzrost świadomości mieszkańców w kolejnych latach nastąpi jeszcze większy wzrost recyklingu i odzysku odpadów. Z terenu gminy Stare Pole sukcesywnie usuwane są wyroby zawierające azbest w 2023 r. zostało usunięte 20,22 Mg.

9.8. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Monitoring hałasu przeprowadzony na terenie województwa pomorskiego wykazał, że hałas komunikacyjny, podobnie jak w poprzednich latach, jest jednym z największych zagrożeń i głównych uciążliwości dla ludności. W gminie Stare Pole w szczególności hałas komunikacyjny uciążliwy jest dla mieszkańców, których posesje znajdują się w bliskiej odległości od drogi krajowej nr 22. Na terenie gminy w ostatnich latach nie znajdował się punkt pomiarowy hałasu – wartości określone są dla powiatu malborskiego.

Należy jednak pamiętać, iż specyfika gminy Stare Pole wskazuje na mniejsze ryzyko zagrożenia hałasem niż ma to miejsce w wybranych do przeprowadzania badań punktach, które położone są przeważnie przy głównych drogach w miastach. Teren gminy stanowi bowiem obszar o charakterze typowo wiejskim. Lokalne źródła hałasu na terenie gminy stanowią także drobne zakłady usługowe, obiekty użyteczności publicznej oraz sezonowo maszyny rolnicze pracujące na polach.

9.9. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Promieniowanie elektromagnetyczne jest zanieczyszczeniem, którego oddziaływanie jest niezauważalne gołym okiem, a wpływ na człowieka nie jest dostatecznie rozpoznany.

Na terenie gminy Stare Pole w ostatnich latach nie były prowadzone badania pól elektromagnetycznych.

9.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Na terenie gminy Stare Pole nie znajduje się zakład o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnymi źródłami poważnych awarii mogą być klęski żywiołowe lub transport drogowy substancji niebezpiecznych.

10. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Głównymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji *Programu ochrony środowiska* są:

- niezadowalający stan wód powierzchniowych,
- niezadowalająca jakość powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym.

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Cele i zadania przewidziane do realizacji w *Programie ochrony środowiska* nie wpłyną znacząco na środowisko (przewiduje się oddziaływanie pozytywne lub neutralne).

Bardzo ważnym elementem zapobiegającym ewentualnym negatywnym wpływom na cenne przyrodniczo obszary jest ocena oddziaływania na środowisko. Należy pamiętać, że analiza oddziaływań planowanych działań została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych planowanych w Programie będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie

przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.

Tabela 1. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
1	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy <i>(Termomodernizacja świetlicy w Złotowie)</i>	Obszary Natura 2000	Brak	Brak obszarów Natura 2000 na terenie gminy
		Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000) oraz korytarze ekologiczne	Neutralny	Realizacja inwestycji nie wpłynie na formy ochrony przyrody, możliwe oddziaływania będą miały charakter krótkotrwały. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się w cennych przyrodniczo siedliskach na obszarze gminy
		Różnorodność biologiczna	Neutralny	Oddziaływanie na środowisko będzie miejscowe i krótkotrwałe, dzięki czemu realizacja przedsięwzięć nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną na terenie gminy.
		Ludzie	Pośrednie pozytywne	Prace związane z realizacją zadań będą wymagały wykorzystania sprzętu, który może powodować uciążliwości związane z nadmiernym hałasem. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe. Dzięki przeprowadzonym pracom możliwe będzie zwiększenie wydajności energetycznej modernizowanych budynków, co pozytywnie wpłynie również na ekonomiczne aspekty ich eksploatacji.
		Zwierzęta	Neutralne	Prace prowadzone będą w miarę możliwości poza okresem lęgowym ptaków. Jeśli zachowanie odpowiedniego terminu nie będzie możliwe należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych. Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych
		Rośliny	Neutralne	Wpływ prac budowlanych na rośliny związany będzie głównie z transportem i tymczasowym składowaniem materiałów budowlanych. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe.
		Woda	Neutralne	Prace budowlane nie będą miały wpływu na stan oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Podczas prowadzenia prac nie przewiduje się powstawania wycieków i szkodliwych substancji do wód.
		Powietrze	Pośrednie pozytywne	Prowadzone na terenie gminny działania przyczynią się do poprawy efektywności energetycznej budynków. Dzięki czemu możliwe będzie ograniczenie ilości surowców energetycznych wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a co za tym idzie zmniejszy się ilość zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.
		Powierzchnia ziemi	Neutralne	Powierzchnia ziemi nie zostanie naruszona podczas prac remontowo-budowlanych
		Krajobraz	Neutralne	Działania prowadzone będą na istniejących dotychczas obiektach. Nie zaburzą ładu przestrzennego na terenie gminy.
		Klimat	Pośrednie pozytywne	Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i remonty budynków wpłynie na ograniczenie emisji m.in. CO ₂ do atmosfery, w konsekwencji przyczyniając się do poprawy składu powietrza.
		Zasoby naturalne	Neutralne	Złoża zasobów naturalnych nie zostaną naruszone podczas prac remontowo-budowlanych.
		Zabytki	Neutralne	W przypadku prowadzenia prac w obiektach zabytkowych przebiegać one będą pod nadzorem konserwatora zabytków.
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Tereny, na których będą wykonywane prace remontowe zostanie zabezpieczony.

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
2	Usuwanie azbestu z terenu gminy <i>(Usuwanie wyrobów zawierających azbest)</i>	Obszary Natura 2000	Brak	Brak obszarów Natura 2000 na terenie gminy
		Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000) oraz korytarze ekologiczne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie wpłynie na formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się w cennych przyrodniczo siedliskach na obszarze gminy
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Oddziaływanie na środowisko będzie miejscowe i krótkotrwałe, dzięki czemu realizacja przedsięwzięć nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną na terenie gminy.
		Ludzie	Bezpośrednie pozytywne	Prace związane z realizacją zadań nie będą wymagały wykorzystania sprzętu, który może powodować uciążliwości związane z nadmiernym hałasem. Dzięki wymianie pokryć dachowych (stanowiących największą część znajdujących się na terenie gminy wyrobów azbestowych) możliwa będzie minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz zwiększenie wydajności energetycznej modernizowanych budynków, co pozytywnie wpłynie również na ekonomiczne aspekty ich eksploatacji..
		Zwierzęta	Neutralne	Prace prowadzone będą w miarę możliwości poza okresem lęgowym ptaków. Jeśli zachowanie odpowiedniego terminu nie będzie możliwe należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych. Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych
		Rośliny	Neutralne	Wpływ prac budowlanych na rośliny związany będzie głównie z transportem usuniętych wyrobów azbestowych. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe.
		Woda	Neutralne	Prace związane z wykonaniem zadania nie będą miały wpływu na stan oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Podczas prowadzenia prac nie przewiduje się powstawania wycieków i szkodliwych substancji do wód.
		Powietrze	Pośrednie pozytywne	Prowadzone na terenie gminy działania przyczynią się do minimalizacji negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz poprawy efektywności energetycznej budynków, poprzez wymianę pokryć dachowych (np. na dachówkę).
		Powierzchnia ziemi	Neutralne	Powierzchnia ziemi nie zostanie naruszona podczas planowanych prac.
		Krajobraz	Neutralne	Działania prowadzone będą na istniejących dotychczas obiektach. Nie zaburzą ładu przestrzennego na terenie gminy.
		Klimat	Pośrednie pozytywne	Poprawa efektywności energetycznej poprzez wymianę pokryć dachowych wpłynie na ograniczenie emisji m.in. CO ₂ do atmosfery, w konsekwencji przyczyniając się do poprawy składu powietrza.
		Zasoby naturalne	Neutralne	Złoza zasobów naturalnych nie zostaną naruszone podczas planowanych prac.
		Zabytki	Neutralne	W przypadku prowadzenia prac w obiektach zabytkowych przebiegać one będą pod nadzorem konserwatora zabytków.
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Tereny na których będą wykonywane prace zostaną zabezpieczone.

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
3	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy (Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej)	Obszary Natura 2000	Brak	Brak obszarów Natura 2000 na terenie gminy
		Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000) oraz korytarze ekologiczne	Neutralne	Realizacja inwestycji wykonana będzie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej będzie przebiegać wzdłuż istniejących dróg i nie wpłynie na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych.
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej nie wpłynie znacząco na różnorodność biologiczną. Możliwe jest krótkotrwałe i odwracalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną podczas fazy realizacji. Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej pozytywnie wpłynie m.in. na jakość wód powierzchniowych i podziemnych, co pośrednio pozytywnie wpłynie na ochronę różnorodności biologicznej, poprzez stworzenie lepszych warunków do rozwoju organizmów.
		Ludzie	Pośrednie pozytywne	Faza realizacji zadań związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną może mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego czy stanu atmosfery. Oddziaływania te będą krótkotrwałe. Budowa infrastruktury wpłynie na poprawę jakości wód na terenie gminy. Mieszkańcy będą mieli możliwość korzystania z sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz oczyszczalni ścieków. Dzięki czemu znacznie zmniejszy się ryzyko wystąpienia zanieczyszczenia wody pitnej.
		Zwierzęta	Pośrednie pozytywne	Realizacja zadań poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy. Dzięki budowie sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków ograniczona zostanie ilość ścieków odprowadzanych bezpośrednio do ziemi i wód gruntowych, co znacznie zmniejszy ryzyko epidemiologiczne zwłaszcza zwierząt hodowlanych.
		Rośliny	Pośrednie pozytywne	Oddziaływanie prac związanych z budową infrastruktury będzie mieć charakter krótkotrwały i odwracalny. W celu ograniczenia powierzchni oddziaływania ciężkiego sprzętu na rośliny, dojazd na teren prac budowlanych przebiegał będzie po istniejących drogach. Po zakończeniu prac zmiany w poszyciu roślinnym zostaną odtworzone.
		Woda	Pośrednie pozytywne	Realizacja budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wpłynie pozytywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków ograniczy ilość ścieków przedostających się do wód gruntowych i powierzchniowych. Dzięki inwestycjom mieszkańcy gminy Lubasz będą mieć zapewniony dostęp do wody dobrej jakości, przebadanej pod kątem chemicznym oraz mikrobiologicznym.
		Powietrze	Neutralne	Oddziaływanie inwestycji na powietrze będzie krótkotrwałe, związane z pracą sprzętu mechanicznego niezbędnego do realizacji inwestycji. Możliwość wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów tlenków azotu występuje jedynie w przypadku silnie skoncentrowanych w jednym punkcie prac budowlanych.
		Powierzchnia ziemi	Bezpośredni neutralny	Negatywny wpływ rozbudowy sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz budowy oczyszczalni ścieków związany jest ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez maszyny. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Po zakończeniu prac powierzchnia, która narażona była na działanie szkodliwych czynników zostanie przywrócona do stanu sprzed budowy.

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
4	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego <i>(Budowa ścieżek rowerowych)</i> <i>(Budowa drogi gminnej przy ul. Reja i ul. Dębowej)</i> <i>(Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych, Krasnołęka)</i> <i>(Budowa drogi, parkingu, tężni solankowej)</i>	Krajobraz	Neutralny	Zmiany w kompozycji krajobrazu poprzez wprowadzenie nowych elementów związane będą z procesem budowy infrastruktury. Niekorzystne oddziaływanie na krajobraz obserwowane będzie podczas prac budowlanych.
		Klimat	Neutralny	Oddziaływanie inwestycji na klimat będzie miało charakter lokalny i krótkotrwały.
		Zasoby naturalne	Neutralny	Zasoby naturalne na terenie gminy nie ulegną negatywnym wpływom realizacji inwestycji. Złoże kopalin znajdujących się w gminie położone są w poza obszarem objętym inwestycjami.
		Zabytki	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom.
		Dobra materialne	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Teren budowy zostanie zabezpieczony.
		Obszary Natura 2000	Brak	Brak obszarów Natura 2000 na terenie gminy
		Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000) oraz korytarze ekologiczne	Neutralne	Realizacja inwestycji wykonana będzie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Budowa i modernizacja dróg wykonywana będzie po istniejącym dotychczas śladzie drogi, z tego względu nie będzie ona wpływała na tereny sąsiednie. Wzmożony ruch samochodów i maszyn w okresie realizacji budowy drogi i związany z nim hałas oraz wzrost stężenia tlenków azotu w atmosferze będą miały charakter krótkotrwały i nie będą zagrażać obszarom i gatunkom chronionym.
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Budowa dróg na terenie gminy nie wpłynie znacząco na różnorodność biologiczną. Możliwe jest krótkotrwałe i odwracalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną podczas fazy realizacji.
		Ludzie	Pośredni pozytywny	Prowadzenie prac związanych z inwestycją w fazie realizacji może mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego czy stanu atmosfery. Działania te będą krótkotrwałe, miejscowe i odwracalne. Budowa infrastruktury wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców m.in. poprzez ograniczenie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz poprawę bezpieczeństwa.
		Zwierzęta	Neutralny	Początkowa faza realizacji zadań wpłynie niekorzystnie na biocenozę występujące w wierzchniej warstwy gleby. Uciążliwy dla zwierząt może być hałas emitowany podczas robót ziemnych – oddziaływanie to będzie miało charakter miejscowy i krótkotrwały. Zrealizowana inwestycja będzie umożliwiać swobodną migrację zwierząt oraz bytowanie występujących dotychczas gatunków zwierząt.
		Rośliny	Neutralny	Prace prowadzone będą w sposób nie zagrażający florze regionu. Powierzchnie, które uległy zniszczeniu na skutek prac ziemnych zostaną poddane kompensacji przyrodniczej.
		Woda	Neutralny	Budowa dróg nie wpłynie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Zagrożeniem wynikającym z realizacji inwestycji może być wyciek substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych.
		Powietrze	Pośredni pozytywny	Podczas budowy drogi może wystąpić problem z nadmiernym zapyleniem oraz emisją spalin do atmosfery pochodzących z maszyn niezbędnych do realizacji zadania. Oddziaływanie jest krótkotrwałe i ma charakter miejscowy, przez co nie stanowi poważnego zagrożenia dla mieszkańców gminy.
		Powierzchnia ziemi	Bezpośrednie	Realizacja zadań związana jest z dużą ingerencją człowieka na powierzchnię ziemi. Przebieg planowanych dróg wyznaczona jest na istniejących śladach dróg, co zmniejszy stopień oddziaływania na tereny sąsiadujące.
		Krajobraz	Neutralny	Budowa dróg będzie przeprowadzona na istniejących już ciągach komunikacyjnych, przez co krajobraz nie ulegnie znacznym zmianom.

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
5	Poprawa walorów krajobrazowych (Prace pielęgnacyjne pomnika przyrody)	Klimat	Pośredni pozytywny	Budowa dróg na terenie gminy przyczynie się do zmniejszenia emisji pyłów i spalin do atmosfery.
		Zasoby naturalne	Neutralny	W obrębie planowanej inwestycji nie znajdują się złoża kopalin
		Zabytki	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom. Podczas prowadzenie prac ziemnych możliwe jest znalezienie stanowisk archeologicznych, w tym przypadku zostanie zapewniona odpowiednia konserwacja znaleziska.
		Dobra materialne	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Teren budowy zostanie zabezpieczony.
		Obszary Natura 2000	Brak	Brak obszarów Natura 2000 na terenie gminy
		Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000) oraz korytarze ekologiczne	Neutralne	Realizacja inwestycji nie wpłynie na formy ochrony przyrody.
		Różnorodność biologiczna	Neutralne	Prace pielęgnacyjne pozwolą na uporządkowanie terenów zieleni, co wpłynie pozytywnie na kształtowanie bioróżnorodności.
		Ludzie	Pozytywne	Planowane zadania stworzą dogodne warunki dla rekreacji i czynnego wypoczynku. Prace pielęgnacyjne przyciągną mieszkańców miasta i będą miały pozytywny wpływ na jakość życia ludzi.
		Zwierzęta	Pozytywne	Prace pielęgnacyjne realizowane będą głównie na terenach zurbanizowanych, a więc na obszarach już przekształconych przez człowieka, zatem zakłada się brak znaczących oddziaływań na etapie realizacji.
		Rośliny	Pozytywne	Wyznaczenie i zróżnicowanie terenów zapobiegne przypadkowemu niszczeniu zieleni i pozwoli na jej właściwą pielęgnację. Zrewitalizowana, wypielęgnowana zieleń będzie spełniała funkcje estetyczne, zdrowotne i osłonowe. Zwiększenie powierzchni terenów zieleni miejskiej decyduje o wartości środowiskowej miasta.
		Woda	Pozytywne	Rodzaj planowanych zadań nie będzie oddziaływał bezpośrednio na wody, przy czym realizacja zadań pośrednio może się przyczynić do poprawy stanu wód, głównie powierzchniowych
		Powietrze	Pozytywne	Lokalna uciążliwość będzie ograniczona do terenu prowadzonych prac zakończy się po przeprowadzeniu prac. Na etapie eksploatacji oddziaływanie na powietrze będzie pozytywne. Zieleń będzie stanowiła naturalny filtr dla zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.
		Powierzchnia ziemi	Pozytywne	Prace pielęgnacyjne pozytywnie wpłyną na powierzchnię ziemi
		Krajobraz	Neutralne	Pomnik przyrody jest elementem istniejącym i nie zmieni struktury lokalnego krajobrazu.
		Klimat	Pośrednie pozytywne	Zwiększenie powierzchni terenów zieleni miejskiej przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń z różnych źródeł. Realizacja zaplanowanych działań w sposób pośredni pozytywnie wpłynie na elementy klimatu
		Zasoby naturalne	Neutralne	Złoża zasobów naturalnych nie zostaną naruszone podczas planowanych prac.
		Zabytki	Neutralne	Realizacja zadania nie będzie miała wpływu na zabytki.

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
		Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Tereny, na których będą wykonywane prace remontowe zostanie zabezpieczony.

Źródło: *Opracowanie własne*

12. PODSUMOWANIE ANALIZY POTENCJALNEGO ODDZIAŁYWANIA ŚRODOWISKO ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

12.1. OBSZARY NATURA 2000

Na terenie gminy nie ma obszarów Natura 2000.

12.2. FORMY OCHRONY PRZYRODY (BEZ NATURY 2000) W TYM KORYTARZE EKOLOGICZNE

Biorąc pod uwagę rodzaj, a także skalę przewidzianych do wykonania działań, nie występuje oddziaływanie na cele związane z ochroną środowiska ani na funkcjonalność ekosystemów. Jednak realizacja zaplanowanych zadań musi odbywać się z zachowaniem środków ostrożności przewidzianych prawem.

Projekt POŚ uwzględnia zakazy, jakie obowiązują w stosunku do poszczególnych form ochrony przyrody, wynikające z ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) oraz aktów ustanawiających te obszary, w związku z tym nie planuje się działań, które mogłyby naruszać cele ochrony określone dla tych terenów, w miejscu ich lokalizacji w stosunku do:

- Parku Krajobrazowego (art. 17):
 - Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
 - Zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, schronień, miejsc rozrodu, tarlisk i złożonej ikry
 - z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz działań wynikających z racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej lub łowieckiej.
 - Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych,
 - chyba że wynika to z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej, bezpieczeństwa ruchu lub utrzymania urządzeń wodnych.
 - Zakaz pozyskiwania do celów gospodarczych skał, torfu, minerałów, bursztynu oraz skamieniałości (kopalnych szczątków roślin i zwierząt).
 - Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
 - z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym, przeciwsztormowym lub utrzymaniem urządzeń wodnych.
 - Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych,

- jeżeli nie służą one ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej bądź rybackiej.
- Zakaz budowy nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych na wodach płynących (przy normalnym poziomie piętrzenia),
 - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.
- Obszaru Chronionego Krajobrazu (art. 23):
 - zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
 - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
 - likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy,
 - odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
 - wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
 - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
 - likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,

- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.
- Pomniki przyrody (art. 45):
 - niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
 - uszkodzenia i zanieczyszczania gleby,
 - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie
 - przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
 - likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
 - wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
 - zmiany sposobu użytkowania ziemi.

Program Ochrony Środowiska zawiera wiele zapisów dotyczących ochrony obszarów prawnie chronionych oraz cennych pod względem przyrodniczym na terenie Gminy Stare Pole będzie to skutkować poprawą bioróżnorodności na tym obszarze i ochroną najbardziej cennych pod względem przyrodniczym i edukacyjnym obszarów, wiążąc je z terenami otaczającymi jednostkę i tworząc w ten sposób zwarte korytarze ekologiczne.

Ogólne zapisy Programu wpłyną pozytywnie na obiekty prawnie chronione na tym terenie. Program nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające tym obszarom oraz ich integralności.

Wszystkie działania proponowane w harmonogramie realizacyjnym Programu Ochrony Środowiska mają na celu służyć ochronie przyrody, nawet jeżeli będzie konieczne krótkotrwałe przekształcenie jednego z komponentów środowiska, np. podczas prac inwestycyjnych, budowlanych. Będą one przeprowadzane z uwzględnieniem wszystkich zasad ustawy o ochronie przyrody.

Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tego obszaru.

12.3. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

W art. 51 ust. 1 i art. 52 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) ustawodawca sprecyzował katalog zakazów związany z postępowaniem w odniesieniu do roślin, grzybów i zwierząt, jakie objęto ochroną gatunków.

W drodze rozporządzeń Minister właściwy do spraw rolnictwa określił gatunki, odstępstwa i sposoby ochrony ww. elementów środowiska. Wytyczne znajdują się w treści dokumentów:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),

Dopuszcza się sytuację, w której jedynie po uzyskaniu odpowiedniego odstępstwa od zapisów o ochronie gatunków, możliwa będzie kontynuacja zaplanowanych przedsięwzięć. Realizacja zawartych w *Programie* zadań wpłynie pośrednio, neutralnie i długoterminowo pozytywnie na różnorodność gatunków żyjących na terenie objętym działaniami.

Wśród potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją zadań *Programu ochrony środowiska* wymienić można zajęcie terenu pod inwestycję, jak również prace związane z budową, w tym składowanie materiałów budowlanych, wykorzystanie ciężkich maszyn i budowę dróg dojazdowych. Jednocześnie trzeba mieć na uwadze, że działania tego typu są krótkoterminowe i odwracalne.

Kłęski żywiołowe, takie jak powodzie, huragany, pożary, susze, jak i zmiany klimatu mają znaczący wpływ na środowisko i różnorodność biologiczną. Ekstremalne zjawiska pogodowe, mogą szybko zmieniać warunki środowiskowe, niszczyć siedliska i wpływać na dostępność wody czy jakość gleby. W konsekwencji zostały uwzględnione scenariusze ekstremalnych zdarzeń oraz działania adaptacyjne dla ochrony środowiska i ludzi.

12.4. LUDZIE

Prawdopodobne jest, że podczas prowadzonych działań związanych z realizacją zamierzonych celów, zwiększy się poziom hałasu i zanieczyszczeń. Jednakże uciążliwości tego rodzaju będą miały charakter przejściowy. By zmniejszyć te utrudnienia prace dzienne będą wykonywane jedynie w godzinach od 6:00 do 22:00.

12.5. ZWIERZĘTA

W trosce o lokalną faunę terminy realizacji poszczególnych prac będą prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. W przypadku, gdy będzie to niemożliwe, przed przystąpieniem do prac, należy wykonać rozpoznanie, czy w najbliższym sąsiedztwie prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). Jeżeli zostanie stwierdzona ich obecność, należy określić dokładne miejsce siedlisk i zaplanować prace tak, aby przed okresem lęgowym zabezpieczyć szczeliny i stropodach przed dostaniem się tam zwierząt.

Po zakończeniu prac inwestycyjnych nietoperze i ptaki będą miały zapewnione schronienie w nowych obiektach. Jeśli okaże się, że nie można wykorzystać naturalnie powstałych szczelin, to zbudowane będą siedliska zastępcze, a ich wielkość i charakter dopasowane do potrzeb danego gatunku.

12.6. ROŚLINY

Prace budowlane powinny być prowadzone jedynie na obszarze do tego niezbędnym, by wycięcia roślinności były jak najmniejsze. Jeżeli realizacja inwestycji będzie się wiązała z naruszeniem systemów korzeniowych sąsiednich drzew, należy przeprowadzić ręczne wykopy i zabezpieczyć rośliny. Podczas prac należy zabezpieczać rany po odciętych korzeniach i nie usuwać korzeni systemowych. W przypadku, kiedy drzewa są w bezpośredniej bliskości pracy ciężkich maszyn budowlanych, należy je dobrze zabezpieczyć.

12.7. WODA

Dzięki rozbudowie sieci wodno-kanalizacyjnej zmniejszy się niekontrolowane zanieczyszczanie środowiska. Przełoży się to również na zmniejszenie spływu zanieczyszczeń obszarowych, a to z kolei znajdzie odzwierciedlenie w poprawie stanu ziemi i stanu sanitarnego gminy. Oznacza to, że zadania zaplanowane w *Programie ochrony środowiska* są niezbędne i korzystne dla przyszłości środowiska naturalnego.

Podczas realizacji zadań w przestrzeni przyrodniczej w okolicy inwestycji mogą być odczuwalne negatywne konsekwencje budowy. Jednak przewidywane zmniejszenie wpływu zanieczyszczeń pozytywnie wpłynie na ekosystem wodny. Jest to w zgodzie z celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, jakie zawarto w „II aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.

Zadania realizowane przez Gminę nie są sprzeczne z celami środowiskowymi JCWP i JCWPd, a wręcz przeciwnie mają na celu poprawę jakości wód.

Istnieje jednak ryzyko możliwości nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla JCWP i JCWPd. Za ewentualny brak poprawy odpowiadać może m.in. niedostosowanie lub brak kompleksowych rozwiązań związanych z gospodarką wodną.

12.8. POWIETRZE

Zadania zawarte w *Programie ochrony środowiska* wpłyną na poprawę jakości powietrza. Poprawa powietrza przełoży się na lepsze warunki dla zdrowia mieszkańców, skutkiem pośrednim może być również znaczne zahamowanie niszczenia fasad budynków. Wprowadzenie zieleni izolacyjnej przy budynkach inwentarskich spowoduje zmniejszenia uciążliwości odorowych oraz źródeł azoty wynikających z chowu i hodowli zwierząt inwentarskich na terenie gminy. W trakcie realizacji inwestycji emisja zanieczyszczeń będzie większa, ale przewiduje się, że nie będzie ich po zakończeniu prac instalacyjnych lub budowlanych.

12.9. POWIERZCHNIA ZIEMI

Realizacja zadań będzie związana z pracami budowlanymi ciężkich maszyn, co w efekcie przełoży się na niszczenie powierzchni ziemi. Jednak będzie miało to charakter odwracalny. Zdecydowana większość działań związanych z rozbudową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej

i drogowej będzie realizowana wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Tak samo modernizacje będą dotyczyć obiektów już istniejących. Takie podejście pozwoli na maksymalne ograniczenie ingerencji w środowisko naturalne, w tym w powierzchnię ziemi.

12.10. KRAJOBRAZ

Celem zadań sprecyzowanych w *Programie ochrony środowiska* jest poprawa i ochrona środowiska naturalnego na terenie gminy. Cel ten będzie osiągnięty poprzez ochronę siedlisk ptaków i nietoperzy, ochronę ekosystemów przed ich fragmentacją, a także zachowanie bioróżnorodności i walorów krajobrazowych. Wszystkie działania w programie z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu są zgodne z Rozporządzeniem (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869. Głównym celem jest poprawa stanu ekosystemów gminy poprzez odbudowę i ochronę siedlisk przyrodniczych, zgodnie z Rozporządzeniem (UE) 2024/1991 w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych, w szczególności osiągnięcie do roku 2030 co najmniej 30% poprawy stanu siedlisk lądowych i wodnych w granicach gminy oraz zwiększenie łączności krajobrazowej. W tym celu będzie prowadzone m.in. nasadzenia drzew i krzewów.

12.11. KLIMAT

Zwiększona emisja zanieczyszczeń, większy poziom hałasu i niszczenie wierzchniej warstwy gleby będą miały miejsce jedynie podczas realizacji zadań. Będzie to związane z transportem, przechowywaniem materiałów i wykonywaniem prac budowlanych. Jednakże po realizacji zadań nie tylko uciążliwości te się zakończą, ale rezultaty działań pozytywnie wpłyną na klimat i pozwolą zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych.

12.12. ZASOBY NATURALNE

Zadania określono w zgodzie z dokumentami planistycznymi gminy. Nie będą naruszać obecnej infrastruktury ani ingerować w istotne zasoby naturalne.

12.13. ZABYTKI

Jeżeli okaże się, że zaplanowane prace mają być realizowane na terenie, który jest objęty ochroną konserwatorską, to dalsze działania będą podejmowane po ustaleniu szczegółów z konserwatorem zabytków.

12.14. DOBRA MATERIALNE

Przed podejściem do realizacji zadań tereny robót zostaną odpowiednio zabezpieczone. Ujęte w Programie zadania na etapie realizacji nie będą negatywnie oddziaływały na dobra materialne.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Rozwiązania zastosowane w *Programie ochrony środowiska* zgodne są z zapisami w dokumentach wyższego rzędu. Z uwagi na fakt, że dla realizacji zadań ujętych w *Programie ochrony środowiska* nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych. Sytuacja ta wynika z mikroskalowego charakteru opracowania, którego założenia są sformułowane w dużym stopniu ogólności. Projekt *Programu* nie jest konkretnym opracowaniem określającym szczegółowo planowane działania na terenie gminy. Jak wykazano w powyższych rozdziałach większość zaproponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument przedstawia ogólne propozycje inwestycji i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań. Działania te powinny być uwzględnione na niższych szczeblach dokumentów, które muszą być z *Programem* zgodne. Dotyczy to przede wszystkim polityk oraz programów rozwojowych, gdzie poszczególne działania, czy też przedsięwzięcia, mogą być określone bardziej jednoznacznie.

Program ochrony środowiska w swoim założeniu realizuje politykę rozwoju regionu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, która polega na zintegrowaniu polityki

środowiskowej, gospodarczej i społecznej, w taki sposób, aby nie naruszyć równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie sprzyjać przetrwaniu jej zasobów. Wymaga to traktowania zasobów środowiska jak ograniczonych zasobów gospodarczych oraz wykorzystywania kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długoterminowej.

Działania łagodzące to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego. Działania kompensujące to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania. Ze względu na charakter i skalę planowanych zadań ujętych w *Programie* nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi.

Tabela 3. Proponowane środki i zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań na środowisko

Element środowiska przyrodniczego	Środki/zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań
Ludzie	• Oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac, • Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP, • Ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu, • Stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych.
Zwierzęta	• Wykonywanie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy,

Element środowiska przyrodniczego	Środki/zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań
	• Prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy czy innych gatunków ważnych ze względów przyrodniczych, których występowanie stwierdzono, • W sytuacji braku możliwości prowadzenia prac w okresie pozalęgowym odpowiednio wcześniej należy zabezpieczyć budynki przed możliwością zakładania w nich lęgówisk, • Prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie.
Rośliny	• Wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz nawiązującej do otoczenia, • Zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska, • Prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych w czasie wykonywania prac budowlanych, • Zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego (np. włókniny i obudowy drewniane), • Maksymalnie ograniczać rozmiary planów budowy.
Woda	• Zabezpieczenie placów budowy (skład materiałów, odpadów) w sposób zapobiegający kontaktowi z wodami opadowymi i gruntowymi, • Zbierać w sposób selektywny powstające odpady i gromadzić je czasowo do momentu wywozu na składowisko odpadów lub innego zagospodarowania, • Kontrola szczelności instalacji paliwowych pojazdów i maszyn wykorzystywanych w czasie prac budowlanych celem zapobieżenia możliwości miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi, • Zapewnienie zaplecza socjalnego oraz przenośnych toalet dla pracowników budowy oraz regularne opróżnianie toalet z wykorzystaniem samochodów asenizacyjnych wyposażonych w odpowiedni sprzęt, • Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych.
Powietrze	• Zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót w szczególności poprzez: systematycznie sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą

Element środowiska przyrodniczego	Środki/zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań
	placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn budowlanych.
Powierzchnia ziemi	- Przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez inwestycje przekształceń środowiska zależęć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań, - Przed rozpoczęciem prac ziemnych należy zebrać warstwę gleby (humus), a po zakończeniu prac rozplantować na powierzchni terenu, - Przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami.
Krajobraz	- Zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu, - Niewprowadzenia elementów dysharmonizujących w chronionym krajobrazie.
Klimat	- Ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum celem ograniczenia emisji spalin, - Stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu, - Stosować urządzenia o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń.
Zabytki i dobra materialne	- W wyniku realizacji przedsięwzięć nastąpi rozwój i odnowienie infrastruktury technicznej, - W wyniku realizacji inwestycji wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia lokalnej społeczności.

Źródło: Opracowanie własne

W stosunku do konkretnych inwestycji należy przewidzieć odrębne działania zapobiegające naruszeniom zasobów środowiskowych:

- realizacja zadań rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej - opracowanie koncepcji budowy zgodnej z warunkami ukształtowania terenu i rzeczywistymi potrzebami długoterminowymi, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy, uprzątniecie terenu
- realizacja zadania usuwania azbestu (stosowanie się do przepisów BHP oraz przepisów związanych z właściwą rozbiórką, składowaniem i wywozem materiałów zawierających azbest, wykonywania zadania przez wyspecjalizowane podmioty). Prace budowlane

powinny zostać wykonane: pod nadzorem archeologicznym i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (jeśli inwestycja dotyczy budynku zabytkowego lub znajduje się w rejonie zainteresowania archeologicznego), w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska i Inspektorem Sanitarnym.

Należy zaznaczyć, że w przypadku niezrealizowania zadań ujętych w *Programie ochrony środowiska* stan środowiska może ulec pogorszeniu, szczególnie w zakresie jakości powietrza i wód.

Wyszków, dnia 17 listopada 2025 r.

OŚWIADCZENIE

Jako kierujący zespołem autorów dokumentu pt. *Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stare Pole na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032 roku* oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust 2 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Mateusz Puścian
